

A bihari ev. ref. egyházmegye esperesi hivatalából 826-1900

A

NAGY-BÁNYAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1899. szeptember hó 14-ik napján Szipér-Váralján tartott

KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA:

SZABÓ JÓZSEF

egyh. m. aljegyző.



SZATMÁRTT,

NYOMATOTT A „SZABADSÁJTÓ” KÖNYVNYOMDÁBAN

1899.

A

NAGY-BÁNYAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1899. szeptember hó 14-ik napján Szigér-Váralján tartott

KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

KIÁDTA:

SZABÓ JÓZSEF

egyh. m. aljegyző.



SZATMÁRTT,

NYOMATOTT A „SZABADSÁJTÓ” KÖNYVNYOMDÁBAN

1899.

A nagybányai ev. ref. egyházmegye 1899-ik évi szeptember hó 14-dik napján Szinér-Váralján tartott közgyűlésének jegyzőkönyve.

Jelen voltak:

Bencsik István esperes és *gróf Degenfeld Sándor* gondnok elnöklete alatt:

Balogh István, Szél György, Molnár Lajos, Sátor Dávid lelkészi; Böszörményi Zsigmond, Torday Imre, Helmeczy József világi tanácsbírák.

Szabó József lelkészi al-, Torday Imre világi főjegyző, Helmeczy József ügyész.

Barkász Albert, Bartók Károly, Ferenczy Imre, Gál Péter, Hajdu Albert, Király Gyula, Kiss Sándor, Magos Ferencz, Makai Elek, Meleg Albert, Nagy Károly, Nagy Lajos, Papoleczy Zoltán, Soltész János, Szabó Károly, Tóth Dániel lelkészek. Hajdu Ambrus tanító testületi képviselő. Boros Zoltán főgondnok ar-medgyesi, Tóth Mór főgondnok patóházai, Fényes Elek presbiter batizi, Takács Lajos gondnok és Thurzó Ferencz egyházi jegyző nagybányai, Fórizs József gondnok tisztaberki, Bányai Károly gondnok k.-remetei, Szarka Károly gondnok józsefházai egyházközségi képviselők, Zágonyi György sz.-váraljai tanító és számos hallgatók.

Esperes ur buzgó imában áldást kérve tanácskozásainkra s enyhületet esdve a vigasztalás Istenétől azon nagy fájdalomunkra, melylyel egyházmegyénk egyik nagybuzgóságú s nagybölcsségű tagjának, Gergely Károly egyházmegyei főjegyző és tanácsbírónak váratlan elhunytá oly érzékenyen sujtotta szívünket; majd beszédében is rámutatva az ő köztünk üresen hagyott székére s jelezve az ő kidőltével egyházmegyénket s általában egész egyházi közéletünket ért veszteség nagyságát s azt, hogy bár sokak méltó könnyei s áldó emlékezete mutatják a közös fájdalmat, melyet a munkás, a közjóra nemesen élt derék férfiú elhunytá okozott; de miénk a legméltóbb és legnagyobb, mert hiszen a boldogult a miénk volt legközelebb s mi gyönyörködénk legközvetlenebbül elméjének fényében, szívének nemességében s a mi egy-

házmegyénk javára szentelte legnagyobb mérvben azoknak kincseit; azért egyházmegyénk hálás emlékezete viraszszon sirja felett; ezután még jelezve esperes ur a tanácskozásra váró ügyek sokaságát és fontosságát s üdvözölve a gyűlés alkotó tagjait, a gyűlést megnyitottnak nyilvánítja.

80. sz. A megbízó levelek beszédetnek. A távol levők számba vétetnek. Távolmaradásukat igazolták: id. Böszörményi Sándor, Szeőke Barna, Pásztor István, Kürthy Károly, Bodor Pál, Nagy Elek, Szentgyörgyi Zsigmond, Joó Kálmán, Bodnár János, Papoleczy Károly, Vajda Mihály, Jakó Endre, Bottyán Pál, Tóth László.

A megbízó levelek levéltárba tétetnek. A gyűlés tagjai az elől kitett sorrendben igazoltatnak. A távol levők mentései elfogadtatnak azon kijelentéssel azonban, miszerint elvárja közgyűlésünk minden egyes alkotó tagjától, hogy jövőre aprólékos csekély okok, például gazdálkodási kisebb dolgok miatt senki sem maradand el a gyűlésről, hanem azokat félben hagyva, mindenki kötelességének tartandja a megjelenést.

81. sz. Helmeczy József világi tanácsbíró és ügyész, az esperesi megnyitó beszédnek, a Gergely Károly váratlan elhunytával egész magyar református egyházunkat, közelebbről nagybányai ev. ref. egyházmegyénket ért nagy veszteséget ecsetelő szavainak fájdalmas hatása alatt indítványozza, hogy Gergely Károly emléke jegyzőkönyvünkben örökíttessék meg s az ide vonatkozó jegyzőkönyvi pont, egyházmegyénk részvéte jelül, a mélyen sujtott gyászoló családnak küldessék meg.

Egyházmegyei közgyűlésünk mély meghatottsággal hallgatta az esperesi megnyitó beszédnek Gergely Károly elhunytát s az ezáltal legközvetlenebbül egyházmegyénket ért nagy veszteséget ecsetelő szavait; s kegyeletes érzésekkel hozzájárulva az annak alapján tett indítványhoz kinyilatkoztatja, miszerint a legmélyebb fájdalommal vesz részt abban a gyászban, mely Gergely Károly elhunytával borult egyházi, iskolai és egyháztársadalmi életünkre. Mélyen érzi azt a nagy veszteséget, mely nagybányai egyházunkat valódi lelki atyjának s felvirágoztató böles vezetőjének; e mi egyházmegyénket ékes tollú főjegyzőjének, az igazságot szeretettel párosító tanácsbírájának, tanügyi bizottsága nagymunkásságú elnökének s egyházkerületi képviselőjének elvesztésével sujtotta. Hálás elismeréssel adózik emlékének azokért a hű szolgálatokért, melyeket ezen hivatalainak lelkiismeretes betöltésében egyházmegyénknak; egyházkerületünknek s általában egyetemes egyházunknak pedig mint a szatmári és debreczeni főgymnázium volt tanára a tanítás terén és a tanügyi irodalom művelésével, különösen az oly nagy fontosságú népiskolai tankönyvek készítésével; a hirlap irodalom terén igazaink védelmével, a szegény egyházak, lelkészek és tanítók anyagi jobb létének munkálásával; az egyháztársadalmi téren minden szép, jó és hazafias ügy felkarolásával s buzgó előbbre vitelével szerzett. S midőn hálát ad a Gond-

viselésnek, hogy őt egyházmegyénknek adta; s midőn a valódi lelki pásztornak, az igazi tudósnak, a szelid lelkületű jó embernek és a tevékeny közhivatalnoknak képét jegyzőkönyvünkben megörökíti s nevére, emlékére áldást mond: egyszersmind a mélyen sujtott családdal, egyházmegyénk részvéte jeléül, e jegyzőkönyvi számot közölni elhatározza.

82. sz. Torday Imre, a nagybányai egyház nevében és megbízásából köszönetet mond egyházmegyénknek és főképen a lelkesi karnak azon őszinte és felemelő részvétért, melylyel a néhai szeretett lelkészünk Gergely Károly elhunytá által oly nagy mérvben sujtott nagybányai egyház gyászában részt vettek s annak mind tömeges megjelenésökkel, mind részvétnyilatkozatukkal kifejezést is adtak.

Tudomásul vétetik.

83. sz. Olvastatott az egyetemes lelkesi értekezlet f. hó 11-én Szatmáron tartott gyűlésének 2-ik sz. határozata a következőkben:

„Egyetemes lelkesi értekezletünk minden tagja méltó kegyelettel őrzi Gergely Károly emlékezetét szívében, de megörökíteni kívánja azt jegyzőkönyve szerény soraiban is. Bár jól tudjuk, hogy elhunyt jelesünk a legszebb és legmaradandóbb emléket maga emelte magának a jók szeretetében, lelkipásztori működésében és irodalmi műveiben, mindazonáltal szeretetünknek, tiszteletünknek és kegyeletünknek külsőképen is kifejezést adni óhajtván: elnök indítványát elfogadjuk s a Gergely Károly sirja felé állítandó emlékkő és az ő nevét viselő jótékonycélú alapítványnak közadakozásból leendő felállítása céljából a nagybányai egyház és egyházmegyénk által eszközöndő s az egész egyházkerületre kiterjedő gyűjtés megindítására egyházmegyei közgyűlésünket megkezesni határozzuk.“

Egyházmegyei közgyűlésünk maga részéről is buzgón óhajtván, hogy Gergely Károly elhunyt jelesünk emléke külsőképen is, emlékkő felállítása és nevét viselő alapítvány által megörökíttessék; miután értesülése szerint nemcsak a Nagybányai egyház, hanem Nagy-Bánya város képviselő testülete is ily célú mozgalmat kíván megindítani: egy bizottságot küld ki az elnökség, Soltész János és Torday Imre urak személyében, a kik a nagybányai egyház és Nagy-Bánya város képviselőivel egyetértve indítsák meg — és pedig az egész egyházkerületre kiterjedőleg — az emlékkő és alapítvány létesítésére szükséges összeg gyűjtését és a célba vett kegyeletes terv valóítására hathatós módon közremunkálni igyekezzenek.

84 sz. Esperes ur beterjeszti az egyházak anyagi és szellemi állapotáról és az iskolákról szóló jelentését a következőkben:

Esperesi jelentés az 1899. évi egyházlátogatásról.

Egyházmegyénk határozatának megfelelőleg az egyházlátogatás ez évben május és június havában végeztetett következőképpen :

A Szamos melléki egyházakban nt. *Balogh* István tanácsbíró urral, a *Nagy-Bánya vidéki* és *Tur menti egyházak egy részében* nt. Molnár Lajos tanácsbíró urral én magam, az Avasvidéki egyházakban nt. Szél György és Sátor Dávid tanácsbírák, a *Turmenti egyházak* egy részében nt. Molnár Lajos tanácsbíró, előbb Joó Kálmán szárazberki lelkészszel, majd nt. Szabó József e. m. aljegyzővel végezték az egyházlátogatási munkát. Ugy saját tapasztalatom, mint a küldöttségek beterjesztett jelentése nyomán, örömmel jelentem dicséretére egyházaink előljáróságának, miszerint a szokatlan munkaidőre eső látogatás daczára néhány zilált állapotban levő egyházunk kivételével, melyeket megnevezni ez uttal azért nem akarok, mivel hiszem, hogy más alkalommal kötelességeiket pontosabban teljesíteni igyekezni fognak, az előljáróság tagjai mindenütt teljes vagy kellő számban jelentek meg a tárgyalásokon.

Mikolát kivéve minden egyházunkban rendet s békességet talált a látogató küldöttség, nem mondom, hogy másutt is nem mutatkoztak apróbb surlódások — a minek a terhes egyházi adó, a régi ma már alkalmazásba alig vehető fizetési kulcs az oka, — de nagyobb, egyházaink jövőjét fenyegető veszély Mikolán kívül sehol sem észleltetett. A vallás erkölcsi élet egyházainkban nem hanyatlott, sőt emelkedőben van, a mennyiben több egyházunkban hol eddig hétköznapi istenitisztelek tarthatók nem voltak, szép számmal látogatják a hivek az Ur házát, s urvacsorával mindég emelkedő számmal élnek — Van egyházmegyénk területén 35 templomkerülő, 2 ünnepontó, 31 vadházas, 2 visszasházas. Erkölcsi vétségért börtönnel büntetve volt 4 egyháztag. Megnyngtatás végett kiemelem, hogy számuk, ha nem apadt a múlt évben, de nem is emelkedett.

A belhivatalnoki fizetések elég pontosan befizettettek Mikolát és T.-Berket kivéve, e két helyen sem a hivek, sem előljárók kötelességeiket ismerni ebben a tekintetben nem akarják. A hátralék ennél fogva évről-évre gyűl, hivek elszegényedése, elköltözése folytán a fizetés egy jó része bevehetetlenné válik. E két egyházra nézve, — annak megemlítése mellett, hogy a régi fizetési kulcs mindkét helyen mielőbb átalakítandó — gyökeres orvoslásként az előljáróság ellen a felelősség kimondását fogom kérni s annak elrendelését, hogy mindazon mulasz-

tások folytán felszaporodott hátralékok, melyek egyesektől már be nem vehetők: rajtok haladéktalanul behajtassanak.

Anyaegyházunk van 42, leányegyház (Erdőszádával) 6, fiókegyház szórvány 86.

Rendes lelkész volt 42, segédlelkész 2, kik közül tanítással foglalkozott 2 rendes és 2 segédlelkész. Vallást tanított 6 rendes lelkész.

Lelkek száma fi 11398, nő 11416, összesen 22814.

Születtek száma fi 418, nő 393, összesen 811 Ezek közül élve született törvényes ágyból fi 387, nő 353, összesen 740. Törvénytelen ágyból fi 24, nő 33, összesen 57. Halva született törvényes ágyból fi 7, nő 6, összesen 13, törvénytelen ágyból fi — nő 1, összesen 1. Áttért hozzánk fi 4, nő 8, összesen 12. Beköltözött fi 45, nő 67, összesen 112. Kitért fi 9, nő 5, összesen 14. Kiköltözött fi 76, nő 92, összesen 168. Meghalt fi 438, nő 440, összesen 878. — Ha az élve születtek 797, áttértek 12, beköltözöttek 112, összesen 921, összehasonlítjuk a kitértek a kiköltözöttek s meghaltak = $14 + 168 + 878 = 1060$ -at tevő számával, 139 fogyás mutatkozik.

Uj házások tiszta 159. Vegyes 30, összesen 189. Konfirmált növendékek fi 244, nő 263, összesen 507.

Templom van 47. Ezek közül jó 37, javítandó 6, rozzant 4.

Lelkeszi lakóház van 42. Ezek közül jó 33, javítandó 7, rozzant 2. Tanítói lakás van 48. Ezek közül jó 37, javítandó 9, rozzant 2. Iskola — nem számítva az államivá lett iskolákat — van 42. Ezek közül jó 33, javítandó 6, rozzant 6. Egyéb egyházi épületek, jók 30, javítandók 9, rozzantak 8 egyházban

Az államivá lett iskolákon kívül van 45 elemi iskolánk. Ezekben tanítással foglalkozott okleveles tanító 24, igazolványnyal ellátott 11, ideiglenesen alkalmazott 6 és 2 rendes lelkész (a két segédlelkész az ideiglenesen tanítással foglalkozó egyének közzé számíttatván). Uszkában, D.-Apátiban nem volt tanító.

Az egyházkerületi tankönyvek mindenütt használtatnak. Tanköteles gyermek 6—12 évesig van fiu 1557, leány 1475, összesen 3032. Ezek közül a mi felekezeti iskolánkba jár fiu 1209, leány 1069, összesen 2278. Más iskolába jár fi 276, leány 248, összesen 524.

Iskolát idő előtt elhagyott fi 29, leány 22, összesen 51. Iskolába soha nem járt fi 79, leány 100, összesen 179. Más vallásu gyermek jár iskolánkba fi 141, leány 124, összesen 265, ennél fogva a tanítványok száma 2543.

Tankötelesek 13—15 évesig fi 651, leány 647, összesen 1298.

Ezek közül iskolába járt fi 322, leány, 174, összesen 496. Nem járt fi 329, leány 473, összesen 802.

Iskoláink közül a tanítás eredményét tekintve 5 jeles, 10 jó, 15 elégséges, 13 elégtelen.

Egyházaink anyagi állapota következő:

Van a lelkészek használatában szántó föld 642. tanítók használatában 232., egyházak használatában 706 hold. iskola használatában 53, összesen 1673 hold. Rét lelkészeké 238. Tanítóké 133. Egyházaké 249. Iskoláé 11, összesen 631 hold. Ezenkívül tetemes mennyiségű erdő, 309 db. marha legeltetési jog, több bérház, vízi és száraz malom s szőlő van egyházaink birtokában. — Egyházainkban levő magtárakban van: buza mintegy 1281 köből, tengeri 385, rozs 29 köből. Pénz 9955 frt 56 kr. Kamatozó tőkepénzek 131946 frt 51 kr. Követelések 4336 frt 15 kr., együtt 136,282 frt 66 kr., melylyel szemben 21,157 frt 86 kr. adósság mutatott ki.

Gondnoki számadások eredménye: Bevétel 60,199 frt 53 kr. Kiadás 49,836 frt 12 kr. Maradvány 10,613 frt 03 kr. Hiány 249 frt 62 kr. A múlt évben végzett építkezések összege 36,424 frt 81 kr., ezek között van az avas-ujvárosi s görbedi egyház templom-építési 10—10 ezer frt költsége.

Adakozások összege 5484 frt 65 kr. Az adakozásokat, építkezéseket egyházankint következőkben tüntetem fel:

1. *Avas-Vámfalu.* Özv. Cseh Józsefné Butka Juliánna egy urasztali bársony terítőt adott 8—10 frt értékben, Nagy Károly lelkész és neje 25 éves lelkészi és házassági jubileuma emlékére az iskola építésre faanyagokban 162 frt 50 krt adtak.

2. *Avas-Ujváros.* Templom építésre adakoztak: Istvánfi Miklós 5 frt, özv. Uti Jánosné 1 frt, Konecz Imre 20 frt, Balogh Dánielné 1 frt, id. Boesi Imréné 1 frt, özv. Cseh Andrásné Pető Mária 20 frt, Asztalos Pál 2 frt, Marozsán György g. kath. molnár 10 frt, Cseh Juliánna vámfalusi lakos 1 frt, özv. Konecz Mihályné Istvánfi Zsuzsánna 4 frt, Bak Imre 40 frt, Cseh Pál 1 frt, Szabó Istvánné Bányai Eszter sárközi hegyi lakos 4 frt, özv. Kallós Jánosné Mester Erzsébet 10 frt, a m. kir. kincstár faanyagban 200 frt kedvezményt adott. Az egyház igavonó erővel bíró tagjai anyag fuvarozással 814 frt, a gyalogosok 90 frtot takarítottak meg az egyháznak. A templom avatási bál jövedelme 186 frt 88 kr. volt.

Órára Avas-Ujváros község adott 100 frtot. Templomszékek megújítására alapul: Belényesi Károly 20 frt. Szegény gyermekek tankönyv-

vel ellátására alapul: Kovács Ferencz 20 frt. Hangfogó arányozására Bak Péter 3 frt. Szószékre terítőt készítettett Nagy Imréné Gyene Ilona urnő 18 frt értékben, papi székre terítőt özv. Kallós Jánosné Mester Erzsébet adott 10 frt értékben. Keresztelő edényre terítőt özv. Konez Mihályné Istváni Zsuzsanna. készítettett 4 frt értékben. Urasztalára terítőt ajándékozott Szél Györgyné Benesik Juliska urnő 18 frt értékben. Urasztalát készítették: Nyáguli Mihály és neje Hajdu Eszter 24 frt értékben. A templom avatás alkalmával Gerber Ödön színváraival lakos gyógyszerész 50 frt alapítványt tett a lelkesi hivatal javára, iskolás gyermekek jutalom könyvvel ellátására 10 frtot.

3. *Köszegremete.* Adventben az urasztalát borral alsó Dohi András látta el.

4. *Sárköz.* id. Kurpé Józsefné Butka Zsuzsanna aratási urvasorakor kenyérrel látta el az urasztalát. Közadakozásból 200 frtért temetőt vásároltak.

5. *S.-Ujlak.* Az egyház földjébe vetőmagot adtak: Péchy István 2 mm., Bónis József 1 mm., Márton József $\frac{1}{2}$ mm., Fekete Lajos $\frac{1}{2}$ mm., ngos Kerekes Ágoston ur $\frac{1}{2}$ mm., Uray Aurél $\frac{1}{4}$ mm., Márton Zsigmond $\frac{1}{4}$ mm., Szabó Károly $\frac{1}{2}$ mm. búzát, egyúttal a földet megmunkálták. A tavasziak szántását egyedül Péchy István ur végeztette. Pavlovsky Bódog 1 frt 50 krt adott. Péchy István ur az urasztalát kenyérrel és borral ez évben is ellátta.

6. *Adorján.* Báltartással egyháznak 7 frt 88 krt adtak.

7. *Józsefháza.*

8. *Görbed.* A templom építés adományain kívül a templom ke-
ritéshez Bró Vesselényi uradalom két db. nagy fát 60—70 lábának
adott 20 frt értékben. Harangra adakoztak: Angi György 10 frt, Székely György 5 frt, Székely Pál 5 frt, Csáki György 3 frt, Botos András 1 frt, Váradi Bálint 2 frt, Kis Csáki Pál 1 frt, Balog Mihály 1 frt, Csáki István 3 frt, Elek András 3 frt, Vas Károly 2 frt, Nagy Károly 5 frt, Kiss Andrásné 1 frt, Fata Mihály 1 frt, alsó Csáki György 1 frt, Csáki Gyula 3 frt, Tóth István 2 frt, Csáki Mihály 1 frt, Balog András 2 frt, id. Botos András 2 frt, Boros Mihály 2 frt, Közép Csáki Pál, 5 frt, Vajda Jánosné 1 frt, Kánya Ferencz 3 frt, Váradi Sándor 1 frt, Ács Gyula 5 frt, Váradi Berté 3 frt, Székely Mihály 5 frt, Bodó János 5 frt, Csáki István 2 frt, Kocsis Imre és neje 3 frt, id. Csáki Pál 2 frt, Ter Teréz 3 frt, Boros Csáki Györgyné 5 frt, Tóth József tanító 2 frt, Ferenczy család 25 frt.

Urasztali terítőt adtak: özv. Angi Mihályné és Székely Györgyné

9 frt értékben. Kathedra és feljáró terítőt 25 frt értékben Kató Gáborné Székely Eszter apai lakos. A papi székre terítőt adott Szilágyi János gör. kath. vallásu bádogos neje, házi szövésű csipkés abroszt, kenyér kendőt Kató Gáborné apai lakos. Egy rojtos házi szövésű abroszt Balogh Erzsébet, egy körül csikkal csipkével ellátott K. J. e. e. 1898. felirattal egy névtelep, egy bolti asztalterítőt körül himzéssel Angi Jánosné Papp Etelka és Bodó Jánosné Cseh Zsuzsánna. A templom építés körül elismerő buzgóságot tanusítottak Böszörményi Zsigmond ur és Angi György volt gondnok.

9. *Patóháza.* Orgona alapra karácsoni kántálással s egy báltartással 63 frtot gyűjtöttek.

10. *Apa.*

11. *Misztótfalu.* Filep Gábor építkezésre 10 frt adott. Urasztalát borral Szilvási Imre, kenyérrel özv. Bartha Józsefné látta el ez évben is. Katedrára terítőt, Urasztalára kendőt adott Váczi Sándorné Baczai Erzsébet 5 frt, egy himzett kendőt Kiss Sándorné Nagy Vilma urnő 5 frt értékben. Az egyháztanács és ifjuság két bál tartással szereztek 135 frtot az egyház közszükségeire.

12. *Apahegy.* Jéger Károlyné Eötvös Irma urnő egy urasztali ezüst poharat adott 15 frt értékben. Székely Károly kis harangvétel árához adott 5 frtot, Urasztalát kenyérrel idős Cronpa József, borral Eötvös Róbertné urnő látta el, hivek egy kat. hold szőlőterületet felforgatva 1600 tőke gyökeres vad alanynyal beültettek s beoltottak mintegy 200 frt értékű munkával. Br. Kemény Albertné urnő építkezésre adott 10 frtot, az egyház tagjai aratási munkával kerestek 20 frtot.

13. *Szinér-Váralja.* Gr. Teleki Irén, Bella, Blanka és Emma urnők a tölök vásárolt birtok becsárából 100 frt kedvezményt adtak. Enekkar egyházfentartási alapra adott 4 frt 50 krt. Többen szegény tanulók tandíj mentessége és tankönyvvvel ellátására adakoztak 23 frt 43 krt. Gerber Ödön főgondnok 1000 drb ripária gyökeres vesszőt adott 15 frt értékben, az iskola vizsgálatnál jutalom könyveket 6 frt értékben. Az urasztalát kenyérrel Sólyom Zsigmond és neje, borral pedig Ujfalussy Miklós ur látta el mint már sok év óta

14. *Pettyén.* Iskola vizsga alkalmával idősb és ifj. Böszörményi Sándor urak a szorgalmas tanulók jutalmazására 5 frtot ajándékoztak. ifj. Böszörményi Sándor ur az urasztalát éven át borral és kenyérrel látta el.

15. *Pálfalva.*

16. *Szatmárhegy.* Hivek önkéntes adakozásból 1700 frt költ-

séggel lelkészi lakot építettek, ez építés körül ki kell emelnem Barát István gondnok érdemét, ki e czélra 100 frtot adott s fáradságot nem ismerő kitartással munkálkodott.

17. *Hirip.* Tek. Szuhányi Lajos ur róm. kath. csengeri birtokos adott az egyháznak 1 db. fát 15 frt értékben, Puskás Antalné 1 db. fát 10 frt értékben. Vida Károly 1 frt, Kis Károly 1 frt, Fehér Sándorné 50 kr., Tukacs Gergely 1 frt. Karácsoni kántálással kerestek 23 frt 73 krt, báltartással 20 frt 56 krt.

18. *Amacz.* Gulya Istvánné a karzatokat és szószéket újból ki-festette, a papi székre bársony terítőt, a szószékre koszorut vett, egész éven át az Urasztalára kenyeret adott, adakozásának értéke 30 fát, egy bál 28 frt 83 krt jövedelmezett.

19. *Sz.-Kóród.* Az urasztalát kenyérrel egyház egyes tagjai látták el.

20. *D.-Apáti.*

21. *K.-Kolcs.* Urasztalára kenyeret egész éven át Nagy Jánosné Győri Erzsébet adott. Kántálással 25 frt, két báltartással 109 frt 14 krt kerestek.

22. *Nagy-Kolcs.* Az adakozások értéke 4 frt.

23. *Krassó.* Bartók Sándor gyógyszerész urasztali borra 6 frtot, Jakó Antal 3 frtot adtak. Báltartással 173 frt 57 krt kerestek. Bozsó Dániel gondnok neje 5 izben, Bozsó Imréné 1 izben az urasztalát kenyérrel látták el. Évzáró vizsgakor gyermekek jutalmazására Cs. Májer Salamonné 3 frt, özv. Egei Ferenczné 1 frt, Sinka Lajos 10 frt értékű könyvet adtak. Templom javításra Sinka Lajos 1 mm. búzát, Vajda Imre 2 frt, Oláh Imréné 1 frtot adtak.

24. *Ombod.* Báltartással 60 frtot kerestek, az urasztalát kenyérrel hivek látják el.

25. *Magosliget.* Munka vállalással 49 frtot kerestek. Szögyényi János 4 frt, Adorján Ezsaiás 1 frt 30 krt., Molnár Antal 1 frt, Bakó Imre 2 frt adtak.

26. *Uszka.*

27. *K.-Hodos.* id. Kelemen Ignác és neje Juhos Borbála egy urasztali kelyhet adtak 12 frt értékben. Juhos György n.-hodosi lakos 1 frt adott. Kelemen János és neje éven át az urasztalát kenyérrel látták el.

28. *N.-Palád.* Deák Eszter hajadon az urasztalára s a kenyérre és borra egy selyem terítőt adott 20 frt értékben.

29. *K.-Palád.* Báltartással 31 frtot kerestek. Az urasztalát kenyérrel éven át az előljáróság látta el.

30. *N.-Hodos.* Közmunkával hivek 105 frtot kerestek.

31. *Kis-Peleske.* Munka vállalás helyett hivek az egyháznak 80 frt fizettek, az urasztalát kenyérrel előljáróság látta el.

32. *N.-Bánya.* Vásárhelyi Gyula templom fűtetési alapra adott 20 frtot. Beregszászi Sámuel alapított 200 frtot. Ugyanő kamatot fiz. ajánlata után 2 frt. A nagybányai részvény takarékpénztár templom kerítési alapra adott ez évben is 55 frt 99 krt. Egy batyubál tiszta jövedelmet hozott 299 frt 81 kr. Szücs Dénes kataszteri mérnök adott az I. harangalapra 1 frtot. Bányay József és Virág Mihály adtak az egyház fentartási közalapra együtt 2 frtot, Dorogi Ignác és egy valaki adtak szegény iskolás gyermekek karácsonyi ajándékára 1 frtot, özv. Lajos Györgyné ugyanarra 1 frtot, Kádas Juliánna ugyanarra 1 frtot, Szendy Antalné, Molesány Gáborné, Marosffi Dezsőné, Nagy Janika és egy özvegy nő ugyanazon célra ruhaneműeket ajándékoztak. Persely-pénz gyűlt az egyház közszükségeire 89 frt 16 kr., Az urasztalát kenyérrel és borral mindenkor az egyes buzgó hivek látták el. Összesen a pénzadomány 672 frt 87 kr. Más egyházak segélyezésére gyűlt és elküldetett az év folyamán összesen 86 frt 57 kr. Névszerint: A magyarókeréki templom javára 20 frt 18 kr. Máramaros-Szigetre néhai Szilágyi István siremlékére 5 frt. A bilkei missziói templomra 23 frt. A pozsonyira 3 frt. A Szathmár-Udvarira 29 frt 39 kr. A halábori, szabadkai, győri, balázsfalvai, pancsovai, alsó-józsai templomokra 1—1 frtjával 6 frt, összesen 86 frt 57 kr. — Az egyházi szegények házában két özv. asszony nyer ingyen lakást és télire tüzfát. A prot. árvaházi naptárból elkelt 60 példány, a „Szövétnek“ című néplapból járt 5, a „Kis Tükörből“ 3, a „Téli ujságból“ 30 példány. Karácsonyi ajándékot az egyház felekezeti iskolájába járó gyermekek vallás különbség nélkül mindnyájan kaptak.

Erdőszáda. Az egyházlátogatáskor tartott iskolai vizsgán mélt. Gróf Dégenfeld Sándor egyházmegyei gondnok ur a szorgalmas gyermekek jutalmazására részint készpénzben, részint könyvekben tetemes összeget fordított.

33. *Felső-Bánya.*

34. *Egri.* A tagosítás alkalmával a birtokosság adott az egyháznak 8 hold földet, a temető nagyobbitására 5 vékást. — Magos Elek néhai neje Kádár Eszter emlékére 50 frtot adott urvacsorai bor beszerzésére. Az ifjuság egy bál jövedelméből 13 frtot. Sepsy Mór sze-

gény iskolás gyermekek részére 2 frt, ifj. Ari Elekné 1 urasztali kendőt s 1 boros kancsót adott.

35. *Mikola.*

36. *Száraz-Berek.* Báltartással 87 frt 33 krt kerestek.

37. *Homok.*

38. *Garbolcz.*

39. *T.-Berek.* Báltartással 70 frt 03 krt kerestek.

40. *Rozsály.* Rakasovszky János adott az egyháznak 70 kiló buzát, az urasztalát kenyérrel ez évben Biró Gedeonné látta el.

41. *Batiz.*

42. *Méhtelek.* Aratási munkával kerestek a hivek 102 frtot Kántállással 10 frtot. Az urasztalát kenyérrel hivek látták el.

43. *Lázári.* Csüri Elek és neje az urasztalára egy terítőt adtak 8 frt értékben. Pap Istvánné 2 drb törölgető kendőt 2 frt értékben. Évzáró vizsgakor gyermekek jutalmazására Nagy Béla főgondnok 3 frt 50 krt. Bottyán Pál neje 50 krt adtak.

44. *Udvari.* Szeőke Parna főgondnok az urasztalát borral, Papp Gyula ur kenyérrel látták el. Barazsu Péter és neje Jáger Juliánna a szószékre és papi székre 20 frt értékű terítőt adtak, ugyancsak ők a templom építésnél 51 frt értékű fuvarat teljesítettek s így adakozásuk 71 frt. Kölesei Adél k. a. az urasztalára egy diszes terítőt adott. Szilágyi Juliánna egy sávós abroszt. Vékony Ferencz 2 frt, Nagy György Nagy József ségély gyűjtéssel mozdították elő az építést, fuvarral segítettek Nemes László, Savanyu Sándor, Sztán István más vallású lakosok. Vas István s neje Huszti Zsuzsánna 1 frt 20 kr., Vajda István 1 frt adtak. Három bál tiszta jövedelme 250 frt 75 kr., melyhez nagyobb összeggel járultak ngos Szentiványi Gyula országgyűlési képviselő 25 frt, Szentpály Jenő 5 frt, Darabánt Janos vingai ügyvéd ur 10 frttal.

45. *Berend.*

46. *Kak-Szent-Márton.* Többen 41 frtot adakoztak.

47. *Aranyosmedgyes.* Feldmann Márk épületfát adott 2 frt 50 kr. értékben, Kereskényi Sándor 1 frtot, egy névnapi társaság orgona alapra adott 19 frtot.

Épitkezések.

1. *Vámfalu.* Az állami iskola használatára egy bérházat építtetett.

2. *Av.-Ujváros.* Régi templomát újjá alakíttatta. A lelkészi lakot

átalakítván egy konyha és irodával kitoldotta 8400 frt készpénz és mintegy 2000 frt értékű szolgálmány felhasználása mellett.

3. *Kőszeg-Remete*. Az iskola elébe egy kutat készíttetett 35 frt költséggel.

4. *Sárköz*. Javítások történtek 40 frt értékben.

5. *S.-Ujlak*. A lelkészi lakon végzett javításokra 176 frt 60 krt fordított.

6. *Adorján*. Javításokat eszközölt mintegy 35 frtig.

7. *Józsefháza*. A templom rendbe hozása, a lelkészi lak kerítése kiigazítására 47 frt 90 krt költött.

8. *Görbed*. Templomot épített mintegy 10.000 frt pénz és szolgálmány felhasználásával.

9. *Aranyos-Medgyesen* javítások 101 frtba kerültek

10. *Patóháza* javításokra 15 frtot adott.

11. *Apa*.

12. *Misztótfalu*. Az iskolai telken egy bérházat épített 2500 frt költséggel.

13. *Apahegy*. Tornyot javított, a tanítói lak lepadoztatott, ól készült 510 frt 06 kr. kiadással.

14. *Szinérváralja*. Lelkészlak zsindelyezése s egyéb javításokra kiadott egyház 107 frt 55 krt.

15. *Pettyén* a lelkészi lak renováltatott 310 frt költséggel

16. *Pálfalva*. Az iskola kutját megújították és egy recze kerítést emeltek 40 frt költséggel.

17. *Szatmárhegy*. Diszes lelkészi lakot építtetett 1700 forint költséggel.

18. *Hirip*. A templom kimeszeltetett, a karzat meg bővítettett 612 frt költséggel.

19. *Amacz*. Templom renoválása, sütő-ház építés, tanítói lak újból fedése, ól, kamara áthelyezés 837 frt 50 krba kdrült.

20. *Sz.-Kóród*. Javításokra 120 frtot költött.

21. *D.-Apáti*. Semmi.

22. *Kis-Kolcs* templom tetőzete horgonyozott vas lemezzel fedett be 640 frt költséggel, a torony teteje kijavítottatott s újra festetett 130 frt költséggel. A vizi malom Géberjénből hazaszállítása, kiigazítása s fentartása 200 frtba került.

23. *N.-Kolcs* 200 frton lelkész és egyház használatára egy magtár állíttatott — építtetett.

24. *Krassó.* Templom javítás és kerítés 441 frt 86 kr., kisebb javítások 113 frt 32 krba kerültek.
25. *Ombod* lelkészlakon 530 frt költséggel egy istálló építtetett.
26. *Kis-Hodos* a tanító udvarán készített kut 40 frtba került.
27. *Uzka.*
28. *N.-Palád.* A lelkészlakon egy istálló épült, mely a templom fedél javítással 936 frt 46 krba került.
29. *Kis-Palád.* Kerítések igazítására 50 frtot adott ki.
30. *Nagy-Hodos.* A lelkészi lakon ól épült, kerítés állíttatott 337 frt 84 kr. költséggel.
31. *Kis-Peleske* építkezésre 80 frtot fordított az egyház.
32. *Nagy-Bánya* az épületek fentartása, javítása 305 frtba került.
33. *Felső-Bánya.* Javításra 400 frtot fordítottak.
34. *Egri.* Kerítések igazítására kiadtak 65 frtot.
35. *Mikola.*
36. *Száraz-Berek* a tanítói kert bekerítettett 45 frt költséggel.
37. *Homok.*
38. *Garbolez.*
39. *Tiszta-Berek.* Tanítóilakon új istálló, kő kut készíttetett 40 frt költséggel.
40. *Rozsály.*
41. *Batiz.*
42. *Méhtelek.* Templom, lelkészlak, kert körül kerítettett 72 frt 05 kr. költséggel, lelkészi lakon padimentomozás, kéményalj átalakítás költsége 85 frt 19 kr. Tanítói lakon egy sütő készítés, kéményalja átalakítás, pádimentomozás költsége 102 frt 29 kr.
43. *Lázári.* Tanítói lakon két szoba kipadoltatott, kályha véte-tett 73 frt költséggel.
44. *Udvari.* A templom kitoldatott, egészen megújíttatott 1445 frt költséggel.
45. *Berend.*
46. *Kak-Szent-Márton.* Lelkészi lakon végzett javítások költsége 62 forint.
47. *Magosliget.*

Ezen nagy gonddal és pontossággal összeállított espe-resi jelentést egyházmegyei közgyűlésünk megnyugtató tu-domásul veszi. Az építkezésekben és adományok tételében megnyilatkozó vallásos buzgóságért elismerését nyilvánítja ugy az egyeseknek, mint az egyházaknak, s megbizza jegyzőt,

hogy az 50 frton felül lévő adományokért — az egyházmegye nevében — az illetőkhöz köszönő iratot intézzon.

A mikolai és t.-berki presbiteriumok szigoruan utasítatnak, hogy a felszaporodott belhivatalnoki fizetési hátralékokat azonnal hajtsák be, mert ellenesetben ugy ezen hátralékokért, mint szinte azokért, melyek az ő mulasztásaik folytán a fizetési kötelezettségeik lerovása nélkül eltávozott egyháztagok után fenmaradtak, ellenök a felelősség, illetve az ő fizetési kötelezettségük kimondatik, esperes ur pedig az ez iránybani sürgős intézkedésre felhivatik.

85. sz. Olvastatott Szél György és Sátor Dávid egyházlátogatóknak következő jelentése:

Nagytiszteletü Esperes Ur!

Egyházlátogatási jegyzőkönyvünk mellett többen — orvoslást igénylő — tapasztalatainkról van szerencsénk jelentésünket beterjeszteni.

1. Az egyes iskolák vizsgálata közben a tanítás csekély eredményét vagy eredménytelenségét azzal igyekeztek menteni az illető tanítók, hogy a községi előljáróságok a kiadott mulasztási jegyzékeket ad acta tették s nem jártak el a mulasztók szüleivel szemben a törvény rendelkezése szerint. Kérjük a vármegyei közigazgatási bizottsághoz bejelenteni, s kötelességeiknek — ha már másként nem lehet — megbüntetés által is teljesítésére kényszeríteni a vámfalusi, k--remetei és sárközi közs. előljárókat.

2. Patóházán a ref. növendékek énektanításban nem részesültek a miatt, mert az egyház által kántorul javadalmazott állami tanító az énektanítást a kántorsághoz nem tartozónak állítja; a mellett még a templomi kántori teendőket is csak hanyagul végezi. Mi a lelkész urat kértük, hogy addig is míg a tanfelügyelőség — hova kérjük is ezt bejelenteni — kötelessége teljesítésére fogja kényszeríteni az illető tanítót, a mennyire lehet tanítgassa növendékeit énekeinkre, vagy ha a Tanfelügyelőség útján nem javulna a helyzet, figyelmeztettük az előljáróságot egy olyan egyén keresésére és felfogadására, ki a kántoriteendők elvégzésére alkalmas legyen.

3. Apában presbyteri gyűlést nem tarthattunk, mivel csak egy presbyter — Nagy Gyula — volt jelen. Sem gondnok, sem a többi presbyterek, bár a lelkész jelentése szerint eleve tudósítva voltak érkezésünkről, nem tartották érdemesnek félbehagyni munkájukat e gyűlés érdekéért. Már csak azért is, hogy ilyen a jövőben ne merüljön fel s

esetleg ne terjedjen mint rossz példa a szomszédos egyházak presbyteriumai közt is el: kérnünk kell a megtorló intézkedést az apai gondnok és presbyterium meg nem jelent tagjaival szemben.

4. Az egyházmegyei közgyűlés által felhivandónak tartjuk kötelességeik pontos teljesítésére a sárközi, sárközlaki és k.-remetei tanítókat. Mert Sárközön: semmi, Sárközlakon: a semminél alig több, K.-Remetén is csekély volt a tanítás eredménye.

5. Ugyancsak az egyházmegyei közgyűlés által utasíttatni kérjük a k.-remetei, sárközi, s.-ujlaki, adorfáni, józsefházai, görbedi egyházak előljáróit, hogy iskoláikat a legszükségesebb felszerelésekkel, vezérkönyvek s térképek tekintetében lássák el s az iskolás gyermekeket illetőleg akár a polgári, akár az egyházi előjáróság szerezzé be s ossza ki a szülék terhére már az év elején a szükséges tankönyveket.

6. Kérjük az egyházmegyei gyűlésen tanácskozás tárgyává tenni a józsefházi egyház iskola szerzés, építés ügyét. Mert az eddig iskola gyanánt használt helyiséget egészségi okból a polgári hatóság bezáratni rendelte s így nagyon eljött az ideje, hogy a régóta huzott-halasztott iskola építés — esetleg telek szerzés — ügye eldöntessék. Lényegesen segítne ez ügyben, ha állami iskola létesíthető volna Józsefházán, de ehhez nem sok vagy épen semmi reményt sem lehet fűzni, minthogy az ottani többi felekezetek fenntartván iskolájukat, a reform. iskolakötelesek létszáma nem elég magas arra, hogy az állam alakítson ott iskolát. Tanácskozásra fel venni kérnők: nem lenne ott czélszerű lelkész-tanítóságot állítani fel?

Tiszteletteljes jelentésünk mellett vagyunk Nagytiszteletű Esperes urnak,

Avas-Ujvároson, 1899. jnnius 26.

kész szolgái:

Szél György,

Sátor Dávid,

egyház látogatók.

Egyházmegyei közgyűlésünk a felolvasott jelentés és az abban foglalt indítványok alapján, a következő határozatokat hozza:

1. Utasíttatnak a tanítók és iskolaszéki elnökök, hogy az iskola mulasztók névsorát mindig pontosan küldjék át, törvényszabta eljárás czéljából a községi előjáróságoknak. Ha pedig azok kötelességeiket nem teljesítenék: arról tegyenek jelentést a tanfelügyelőség útján, a közigazgatási bizott-

ságnak. Egyben jelen gyűlésünkben nevezett bizottsághoz megtorlás végett bejelentik a vámfalusi, köszeg-remetei és sárközi községi előljáróságokat, mint a kik a beküldött mulasztási jegyzékeket ad acta tették és nem jártak el a mulasztók szüleivel szemben a törvényszabta módon.

2. A patóházi ref. gyermekek ének tanítására vonatkozólag, egyházmegyei közgyűlésünk ez uttal nem látja szükségesnek intézkedni, mivel, tudomása szerint az illető tanító onnan elhelyeztetett; remélvén, hogy a helyébe kinevezett Bozsó István állami tanító — kivel már az egyház a kántori teendőkre nézve szerződést kötött — nemcsak a templomi éneklést, hanem az iskolai ének tanítást is végezni kész leend.

3. Megbotránkozással veszi tudomásul közgyűlésünk az apai gondnok és presbyterek azon súlyos kötelesség mulasztását, mely szerint az egyház látogatási gyűlésen — habár arról eleve tudósítva voltak — meg nem jelentek. Egyszersmind esperes ur által figyelmeztetni rendeli őket arra, hogy a gondnoki és presbyteri áliás nem csak megtiszteltetés, de kötelességgel is jár és e kötelességet teljesíteni tartoznak s ha e kötelesség teljesítése, jelesen az egyház látogató gyűléseken való megjelenés ezentul — bár hol is — elmulasztatnék: fegyelmi eljárást vonand maga után.

4. Midőn komolyan megrója egyházmegyei közgyűlésünk a sárközi, s-ujlaki és köszegremetei tanítókat hanyagságukért, mely miatt vagy épen semmi, vagy nagyon kevés tanítási eredményt tudtak felmutatni: egyuttal komolyan inti és utasítja őket, hogy ezentul nagyobb szorgalommal s pontossággal forgolódjanak tanítási feladatuk terén, hogy kívánt sikert és eredményt mutathassanak fel.

5. Utasítatnak a k.-remetei, sárközi, s-ujlaki, adorfáni, józsefházai és görbedi egyházak előljárói, hogy iskoláik számára első sorban a tanfelügyelőségtől kérjenek taneszközöket. Ha azonban onnan nem nyerhetnének: az esetre az egyház költségén is mulhatlan beszerezzék azokat, valamint a vezérkönyveket. Ezenkívül a tankönyveket akár a polgári, akár az egyházi előljáróság útján a tanév elején szerezzék be a szülék terhére s osszák ki a gyermekeknek. Mindezen intéz-

kedések foganatosisáról az esperesi hivatalnak haladéktalanul tegyenek jelentést.

6. Küldöttségnek a józsefházai iskola építés és a lelkésztanítótság esetleges felállítása iránti előterjesztése feletti határozat hozatal; miután a józsefházai egyház a lelkészi állomás betöltését elrendelő 60—899. sz. egyházmegyei végzés ellen a főt. egyházkerületi közgyűlésre felebbezett: e felebbezés végérvényes elintézéséig függőben hagyatik.

86. sz. Olvastatott Molnár Lajos és Szabó József egyház látogatóknak következő jelentése: Barkász Albert méhteleki lelkész panaszt emel Sifner Lajos tanító ellen a következő okokon: Vele szemben durván, gorombán és kihívólag viselkedik. Csirkéit, melyek a kerítés alacsonyága miatt átmentek tanító udvarára leütötte, s át dobta lelkész udvarára s midőn ezért megszólította és megdorgálta, igen gorombán felelt vissza. Tanító a predikációk alatt a „Néptanítók Lapja“-t olvasgatja, temetésre egyszer cigarettázva ment. A lelkész kis fiát az iskolából kiutasította és haza küldte azon okon, mert csak szeptemberben lessz tanköteles, holott Méhtelegen az a szokás, hogy a szeptemberben tanköteleseket, már Szent-Györgynapkor feladják, hogy szokjanak az iskolához.

Tanító mindezekért a küldöttség által megintetvén: küldöttséggel szemben is igen illetlenül viselkedett és semmi megbánást sem tanúsított. Ezért küldöttségi elnök Sifner Lajos tanító ellen a fegyelmi eljárás megindítását indítványozza; sőt miután esküjében a békességes életfolytatására, valamint az előjárói iránti tiszteletre és engedelmességre is fogadalmat tesz, ezek ellen pedig vétett s e részben megbánást nem mutatott s megjavulást nem ígért — fel nem eskette.

Ezzel kapcsolatban esperes ur előadja, hogy nevezett tanítóhoz levelet intézett, melyben felszólította őt, hogy megsértett lelkészétől és a küldöttség elnökétől kérjen bocsánatot s ez esetben kész a fegyelmi eljárástól elállani. Azonban e levélre még csak választ sem kapott.

Miután Sifner Lajos tanító felsőbbjei iránti tiszteletlen és engedetlen viselkedését, még makaesságával is súlyosbította: ezen ügy, az ellene folyamatba teendő fegyelmi eljárás megindítása végett áttétetik a fegyelmi bíróság elnökéhez.

87. sz. Esperes ur beterjeszti jelentését a mult gyűlés óta történt belhivatalnoki változásokról, a következőkben:

A n.-bányai megüresült lelkészi állomás betöltése folyamatban van.

A régóta üresedésben levő d.-apáti előkönyörgői állomás; lázári volt tanító Jászay István augusztus havában történt megválasztásával végre betöltetett.

Batizon, az eddigi ideiglenes tanító Dobos József állásáról lemondván, a pályázat meghirdettetett; miután azonban ezen állomásra csak egy óvónő pályázott: Dobos József az államsegély kieszközlésének ígérete mellett újból megválasztatott.

Uszkában, — hol a tanítói állomás egy idő óta üresedésben állott — nagy-kolesi tanító Bakesi Áron okleveles tanító lett megválasztva, a beregi egyh. megyébe kebelezett Borzsováról.

Lázáriba Csecskedi Károly okleveles, N.-Kólesra baranyamegyei Kovácshidáról Kiss Bálint igazolványos tanító lett közelebb megválasztva. Megjegyzem, hogy bizonyítványa egyiknek sem lett nálam bemutatva, s mindkettőt a lelkész urak igazolása mellett jóhiszeműleg erősítem meg.

Av.-Ujvárosban Melegh Adolf tanító egy évre ujolag megválasztatott. Örömmre szolgál végre megemlíteni, hogy av.-ujvárosi ideiglenes tanító Ács Elek az augusztus havában tartott tanítói vizsgán oklevelet szerzett.

Kérem az egyházmegyei közgyűlést, hogy az általam ideiglenesen. vagy véglegesen megerősített választásokhoz jóváhagyását adni méltóztassék.

Esperes ur jelentése tudomásul vétetvén, a tett intézkedések jóváhagyatnak s az illető tanítók állomásaikon megerősíttetnek. Ács Eleket, ki a tanítói oklevelet megszerezte, örömmel üdvözlí közgyűlésünk rendes tanítói sorában, azokat pedig, a kik igazolványaikat esperes urhoz be nem terjesztették, azok beküldésére utasítja és kötelezi.

88. sz. Nagy Károly av.-vámfalusi lelkész jelenti, hogy Vajai gr. Vay Gábor ur, ki a vámfalusi uradalmat örökölte, augusztus hó 22-én 100 frtot ajándékozott a vámfalusi egyháznak azon kijelentéssel, hogy ezentúl is minden évben fog ajándékozni 100 frtot, csak a szülék jó magyar szellemben igyekezzenek neveltetni gyermekeiket.

Egyházmegyei közgyűlésünk örömmel értesül a vallásos buzgóságból és hazafiui érzésből származott szép adományról és nagybecsü ígéretről; s midőn a maga részéről is biztatást nyújt a nemesszivü adakozónak és ígéret tevőnek arról, hogy — mint magyar ref. egyházunkban mindenütt — ugy Vámfaluban, nemzetiségünk ez egyik őrállomásán is, jó magyar

szellemben fognak neveltetni ezután is hitfelekezetünk gyermekei: egyszersmind a tett adományért és ígéretért hála-köszönetét fejezi ki s e köszönetét Vajai gr. Vay Gábor ur ő méltóságával jegyzőkönyvi kivonatban közölni rendeli.

89. sz. A felső-bányai egyház részéről Nagy Lajos lelkész és Pap Márton főgondnok a 48—899. sz. egyházmegyei végzés alapján jelentik, hogy a F.-Bányán szervezendő missionáriusi kápláni állás javadalmához egyházuk kész évenként 200 frttal, továbbá az iskola épületében egy szobából álló lakással és a szükséges tüzfával hozzájárulni. Kéri ennélfogva egyházmegyei közgyűlésünket, hogy e missiói kápláni állás részére 250—300 frtot a missiói alapból, a fokozatos főhatóságok útján kieszközölni méltóztassék. Ha azonban egyházmegyei közgyűlésünk ezen ajánlatot sem tartaná sikerre vezetőnek: az esetre kéri, hogy főhatóságaink jó akaratú támogatásával F.-Bánya központtal a missiói közt megállapítani s az itteni rendes lelkész részére legalább 150 frt évi missiói segélyt kieszközölni kegyeskedjék. Ez esetre az egyház néhány évig alapot gyűjtend arra, hogy a nagyon szükséges kápláni állás szervezhetése végett, majdan kívánt ajánlatot tehessen. Egyidejűleg kijelentik, hogy fenti ajánlat az egyház részéről, az ügy kedvező megoldása esetén azonnal kötelező.

A felső-bányai egyház ajánlata, valamint a főt. egyház kerületi közgyűlés missióügyi bizottságának 1899. márcz. 20. tartott gyűlése 9. sz. alatti határozatában megkívánt s mellékelt kimutatások tisztelettel felterjesztetnek említett bizottsághoz s általa a főt. egyházkerületi közgyűléshez.

Mint hogy azonban egyházmegyei közgyűlésünk a missió ellátását a f.-bányai lelkész által, részint az ő helybeli lekötöttsége, részint a missiói kör nagy terjedelme miatt célra vezetőnek nem látja; sőt ez okokból egy külön missiói kápláni állás szervezését tartja elodázhatlanul szükségesnek: ennélfogva a Felső-Bánya központtal szervezendő missiói kápláni állás szervezését s ez állás részére az egyház ajánlatához, a missiói alapból, 300 frt állandó évi segélynek, a főt. és mélt. konventtől kieszközölését tisztelettel kérelmezi.

90 sz. Azon egyházak közül, melyek a 49—899. sz. egyházmegyei végzés szerint arra szólítottak fel, miszerint nyilatkozzanak abban a tekintetben, hogy hajlandók-e továbbra is fizetni az egyházmegyei gyámintézetnek az általuk annak idejében önként megajánlott gyám-

segélyt vagy nem? Adorján, Lázári, Krassó, Batiz és Apa beterjesztik nyilatkozatukat a következőkben:

Adorján és Lázári nem hajlandók tovább fizetni a gyámsegélyt azon okból, mert lelkészeik özvegyei és árvái a bezártt gyámintézettől segélyt nem nyerhetnek s így a viszonyosság elve egyházaikkal szemben mellőztetik. A lázári egyház egyszersmind, hogy ez ok miatt a kebelbeli lelkészek egymás közötti versengése vagy esetleges különválása ne következzen, indítványozza 1. miszerint, vagy mondja ki az egyházmegyei lelkészi kar azt, hogy az egyházmegyei gyámintézet az orsz. gyámintézeti járulékokat senkiért sem fizeti, hanem használja fel minden lelkész erre vonatkozólag egyháza gyámsegélyét. Ez igazságos, az egyh. megyei gyámintézetre nézve pedig előnyös leend; 2. vagy nyissák ki az egyh. megyei gyámintézet bezárt sorompóit s az eddigi feltételek mellett részesítsék annak tagjai az ifjabb nemzedéket az önmaguknak megszavazott kedvezményekben.

Krassó, Batiz és Apa hajlandók fizetni ezután is a gyámsegélyt s előbbi két egyház, midőn mély sajnálatát fejezi ki a felett, hogy az ifjabb lelkészek kivannak rekesztve az egyházmegyei gyámintézetből: egyuttal arra kéri egyházmegyei közgyűlésünket, miszerint találjon módot arra nézve, hogy az egyh. megyei gyámintézetbe az ifjabb lelkészek is beléphessenek.

S.-Ujlak nem küldött be nyilatkozatot.

Egyházmegyei közgyűlésünk feloldja az adorjáni és lázári egyházakat — beküldött nyilatkozatuk alapján — a gyámsegély fizetésének további kötelezettsége alól, az innen, a gyámintézeti alapszabály szerint folyó azon következmény kijelentésével, miszerint nevezett egyházak ezután a gyámintézet részéről, az esetleges kölcsön kérésnél, mint „nem részvényes tagok“ fognak tekintetni.

A mi a lázári, krassói és batizi egyház indítványait, illetve azon közös óhaját illeti, hogy a gyámintézet nyissa ki sorompóit s fogadja be kebelébe az ifjabb lelkészeket: mellőzni s figyelmen kívül hagyni kénytelen, egyrésztől azért, mert azok a gyámintézeti közgyűléshez lettek volna első sorban intézendők, de más felől azért is, mert a gyámintézet, illetékes tagjai határozata és egyházmegyei közgyűlésünk megerősítése folytán bezárt intézménynyé lett s jogilag többé ki sem nyitható s így új tagokat sem vehet fel kebelébe.

Egyébiránt a nyilatkozatok állításaival szemben kijelenti

közgyűlésünk, hogy a gyámintézet, miután jövőbeli céljaiul, az ifjabb és a következő lelkészi nemzedék részére 8000 frt átengedését valamint a lelkészi árvák és egyházak segélyezését tűzte ki: az ifjabb lelkészi nemzedék és az egyházak javára is szolgálанд.

91. sz. A józsefházai egyház az egyházmegye 10—899. sz. végzését, mely szerint a lelkészi állomás azonnal betöltésére utasított, az egyházkerületi közgyűléshez megfelelőbbézte a kerület tavaszi közgyűléséhez, de mint erre elkésztett beadottat esperes ur visszautasította. Az egyháztanács 1899. jun. 4-én szám nélkül hozott határozatával e felebbezést fentartotta, s a lelkészi állomás betöltésének 3 évre elhalasztását kéri azért, mert a 240 lelket számláló egyház nagyon elszegényedett, a philoxera által elpusztított szőlőikből bor, a letarolt s rétté alakított erdő területről fa fizetést nem adhatnak, továbbá, mert Bagoly Albert tanítóval nt. esperes ur által megerősített oly szerződést kötött az egyház, hogy az a lelkészi lakot s a lelkészi földbirtokot használja, tehát 3 évre kötve van az egyház.

Egyházmegyei közgyűlésünk annak megjegyzésével, miszerint a józsefházai egyházban a lelkészi borfizetést köblönként 1 frtra már megállapította 80—892. sz. határozatával, a fafizetésre nézve 108—898. sz. határozatával, a Bagoly Albert tanítóval 3 évre kötött szerződésre nézve pedig 62—899. sz. határozatával elutasítólag intézkedett: a felebbezés elfogadtatik s felterjesztetik.

92. sz. Szabó József józsefházai felügyelő lelkész beadja a józsefházi egyház felügyeletéről való lemondását azon okokból, mert: a múlt évben is csak ideiglenesen fogadta el a felügyeletet, holott az egyház most 3 évre kéri a felügyelet állandósítását, továbbá: mert különben is két egyházat adminisztrál, gazdálkodása van, egyházmegyei tisztségei s állami iskolában vallás tanítással elfoglaltsága nagyon igénybe veszik idejét, valamint azért, mert a józsefházai egyházban pártok, egyenetlenségek, viszálykodások, veszekedések vannak napirenden s az egyház ügyei különösen anyagi részben rendezetlenek és oly rendetlenek, melyek rendbehozása sok fizikai időt, még több lelki erőigénnyel, mint a mennyit ő Józsefházára fordíthat s végül, mert az egész gyülekezet csakis a hat urvaesora osztásra akarja a felügyelő lelkész munkáját korlátozni, ő pedig arra nem hajlandó s így mint teher nem kíván a józsefházaiak lelkén maradni, szolgálatát nem kívánja rájuk erőszakolni, kéri a józsefházai felügyelő lelkészségtől felmentését.

Egyházmegyei közgyűlésünk csakis azon szempontból fogadja el Szabó József lelkésznek a józsefházai egyház felügyeletéről való lemondását, mivel ő két egyházat szolgál s a józsefházai viszonyokhoz szükségelt elég idővel nem rendelkezik; a lelkész választás megtörténhetéséig a józsefházai egyház felügyeletével, — az eddigi munka kör és az évi 150 frt fizetés fentartásával — Szabó Károly s.-ujlaki lelkészt bizza meg.

93. sz. Az Országos Ref. Egyházi Közalaphoz segélyért folyamodó egyházak és lelkészek kérvényeinek átnézésével foglalkozó bizottság be-terjeszti jegyzőkönyvét. Ennek alapján egyházmegyei közgyűlésünk a beérkezett kérvényeket következő ajánlataival terjeszti fel a főt. egyházkerületi közgyűlésre s általa a főt. és mélt. konventre:

Közalapi segélyért folyamodnak:

a) Egyházak:

1. Aranyos-Medgyes adósság törlesztésére kér 400 frtot.

Mint más vallásu és idegen nemzetiségű lakosok nagy tömege közt küzdő s fontos hitfelekezeti és nemzeti missiót teljesítő, kisdéd, szegény egyházat, iskola építésből származott 1800 frt adóssága törlesztésére ajánljuk 400 frtra.

2. Batiz építkezésre a lelkész lakon és iskola helyiségen, kér 337 forint 66 krt.

Mint csekély népességű s idegen felekezetek és nemzetiségek közt élő egyháznak helyzete segélyt igénylő lévén: ajánljuk 337 frtra.

3. Egri második iskola szervezése és berendezése folytán elő állott 600 frt adóssága törlesztésére kér 200 frtot.

Tekintve, hogy iskolája felkezeti jellegét csak e második iskola szervezése által tarthatja fenn: az e célból felvett költsöne törlesztésére, mint különben is csekély anyagi erejű egyházat, ajánljuk 200 frtra.

4. Homok, templom kerítés s lecsapolási költség fedezésére kér 120 forintot.

Mint kisdéd szegény egyházat ajánljuk 120 frtra.

5. Nagy-Hodos, torony építésből származott adóssága törlesztésére kér 100 forintot.

Mint csekély népességű s sok építkezés folytán kimerült egyházat ajánljuk 100 frtra.

6. Kis-Koles, új iskola építésre kér 800 frtot.

Tekintve, hogy az új iskola építésének terhe, a különben is kevés anyagi erejű s adóssággal küzdő egyház erejét túlhaladja, ajánljuk 800 frtra.

7. Kis-Peleske iskola építésből származott adóssága törlesztésére kér 300 forintot.

Mint kisded szegény egyházat ajánljuk 300 frtra

8. Magosliget adósság törlesztésére kér 200 frtot.

Adóssága templom és torony javításból származván s csekély számú hivei az önfentartás nehéz terhei alatt roskadozván, ajánljuk 200 frtra.

9. Méhtelek lecsapolási nagy kiadása fedezésére kér 258 frtot.

Mint adóssággal és pénztári hiánnyal is küzdő szegény egyházat ajánljuk 258 frtra.

10. Pálfalva új tanterem építésére s tanítói lak bővítésére kér 200 frtot.

Miután új tanterem építésére polgári és egyházi hatóság által utasítva van; mint különben is csekély népességű s leginkább szegény hivekből álló gyülekezetet ajánljuk 200 frtra.

11. Pettyén közszükségei fedezésére és adósság törlesztésére kér 200 frtot.

Egyházmegyénk mint csekély népességű szegény egyházat ajánlja 200 frtra.

12. Sárköz templom javításra kér 1000 frt tőke segélyt.

Mint nagy anyagi erejű r. kath. és orosz egyházak között hitfelekezeti és nemzeti missiót szolgáló s csekély anyagi erejű egyházat ajánljuk a tőke segélyeztetésre előjegyezni.

13. Szamos-Kóród lelkeszi lak vásárlásából származott adóssága törlesztésére kér 200 frtot.

Mint csekély népességű s nehéz anyagi viszonyok sulya alatt roskadozó tagokból álló, szegény egyházat ajánljuk 200 frtra.

14. Tiszta-Berek közszükségei fedezésére kér 250 frtot.

Miután köztudomású az egyház nagy szegénysége, szánnó anyagi helyzete, melyet a legközelebbi tetemes vízbálozások költségei csak sulyosítottak, a legmelegebben ajánljuk mind a 250 frtra.

b) Lelkészek:

1. Barkász Albert méhteleki lelkész, csekély fizetésére, népes családjára, gyógyíttatási költségére s két fia taníttatására hivatkozva kér állandó 100 frt segélyt.

Mint valóban segélyt igénylő, nehéz próbáltatásoknak sújtoló hatását érző lelkész ajánltatik 100 frtra.

2. Kiss Sándor misztótfalusi lelkész fizetése csekélységére s több fiók egyházban végzett missiói utazásainak költséges voltára hivatkozva kér 100 frtot.

Indokaira tekintettel ajánltatik 100 frtra.

3. Makai Elek batizi lelkész, csekély fizetésére s mint új lelkész fizetés csokkulására s családtagjai huzamos betegségére hivatkozva kér 300 frtot.

Felhozott indokaira tekintettel ajánltatik 300 frtra.

4. Melegh Albert köszeg-remetei lelkész, csekély fizetésére, népes családjára 2 fia taníttatására és ezek miatt felszaporodott tetemes adósságára hivatkozva kér 150 frtot.

Mint igen súlyos anyagi bajokkal küzdő lelkész ajánltatik mind a 150 frtra.

5. Molnár Lajos kis-peleskei lelkész csekély fizetésére s szenvedett kárait hivatkozva kér 250 frtot.

Indokaira tekintettel ajánltatik 250 frtra.

6. Pásztor István magos-ligeti lelkész csekély fizetésére s elgyengült öregségére hivatkozva kér 100 frtot.

Mint 82 éves sokat küzdött és hiven munkálkodott agg pásztor ajánltatik 100 frtra.

7. Szabó Károly sárköz-ujlaki lelkész csekély fizetésére s mint egy éves lelkész, a kezdet nehezégeire hivatkozva kér 359 frtot.

Tekintettel fizetésének csekélységére ajánltatik 359 forintra

8. Vajda Mihály pettyéni lelkész népes családjának nehéz anyagi körülményeire s földje három évi terméketlenségére hivatkozva kér 150 forintot.

Mint népes családú s nehéz anyagi viszonyokkal küzdő lelkész, tekintettel a földje terméketlensége miatt fizetésében elő állott csokulásra is, ajánltatik 150 frtra.

Fizetés pótló államsegélyért folyamodnak a főt. és mélt Konventhez a következő lelkészek: Balajthy Károly sz.-kóródi, Bodor Pál tiszta-

berki, Bottyán Pál lázárii, Hajdu Albert udvari, Magos Ferencz egri, Nagy Károly av,-vámfalusi, Papolezy Zoltán apai, Tóth Dániel nagykolcsi lelkészek.

Folyamodók mindnyájan csekély fizetésű lelkészek lévén s a kérvényeikben felhozott egyéb indokok és nehéz anyagi viszonyok is tényleg fenforogván s egyházmegyénk előtt közismeretűek lévén: kérvényeik, a rendkívüli államsegélyből leendő fizetés kiegészítés eszközöltetése végett, pártoló ajánlással felterjesztetnek a főt. egyházkerületi közgyűlésre.

94. A Református segély egylethez folyamodott 8 egyház a következő indokolással:

1. Aranyos-Medgyes adósság törlesztésre
2. Méhtelek pénztári hiányának s lápesapolási költségeinek fedezésére
3. Kis-Peleske iskola építésből származott adóssága törlesztésére.
4. Pálfalva új iskola építésre
5. Pettyén a templom belső felszerelési költségeinek fedezésére
6. Sárköz félben levő egyházi épületeinek befejezési költségeire s iskola építésből fenmaradt adóssága törlesztésére
7. Homok vízszabályozási költségeinek fedezésére
8. Felső-Falu ev. ref. fiók egyház imaház építésére kér segélyt.

Egyházmegyei közgyűlésünk mindenik folyamodó egyház kérelmét pártoló ajánlással terjeszti fel a főt. egyházkerületi közgyűlésre.

Bár Homok az egyházmegyéhez, az államsegélyből leendő segélyeztetés végett folyamodott, de a segélykérvények átnézésével foglalkozott bizottság véleményéhez képest a szegény egyházat is a főt. Ref. segély egylet pártoló figyelmébe ajánljuk.

95. sz. A rendkívüli esetekre fentartott államsegélyből kér segélyt 3 lelkész és 2 tanító, kik részint a káros esőzések által terményeikben okozott károsodásukra, részint a sertés vész és egyéb eleimi és természeti csapások miatt szenvedett veszteségükre hivatkoznak. A folyamodók nevei: Barkász Albert méhteleki, Makai Elek batizi, Pásztor István magos-ligeti lelkészek; Szakál Károly homoki, Bagoly Albert józsefházi tanítók.

Egyházmegyei közgyűlésünk tudomásával birván az illető folyamodókat ért károsodásoknak s innen származó

nehéz anyagi helyzetüknek : mindnyájok kérelmét a főt. egyház kerületi közgyűlés kegyességébe ajánlja.

96. sz. Balajthy Károly sz.-kóródi lelkész hivatkozva 286 frtra menő csekély fizetésére, 10 tagból álló családjára s gimnáziumba járó fia tanítási költségeire, a csekélyebb fizetésű lelkészek részére tőkésített államsegélyből kér segílyt.

A valóban nehéz anyagi viszonyok között élő lelkész kérvényét egyházmegyei gyűlésünk pártoló ajánlattal terjeszti fel a főt. egyházkerületi közgyűlésre.

97. sz. Az apai egyház közgyűlése. beterjesztett jegyzőkönyvében előadja, miszerint a vihar által ledöntött toronygomb feltétele s a gomb leesés folytán szükségessé vált templomfedél javítás költségeinek elő állítása végett felhatalmazta a presbyteriumot, hogy 600 frtot az egyház tagjaira aránylagosan kivethessen, mely összeg a Szentiványi ur által fizetendő favételár pótlásával a jelzett célra elegendőnek mutatkozik. Egyszersmind utasította a presbyteriumot, hogy a 600 frt egyik felerészét f. évi okt. hóig okvetlen beszedje, hogy a javítás a jövő év tavaszán megkezdhető legyen.

A tett intézkedés helyben hagyólag tudomásul vétetik s megerősítettik.

Ezen ügy további megerősítés végett a 18. §. c. pontja értelmében a főt. egyház kerületre felterjesztetik.

98. sz. Olvastatott a Szatmár v. megyei közigazgatási bizottság 2696—1899. kbsz. határozata, mely szerint nevezett bizottság egyházmegyénk 93/98. sz. a. a mikolai ev. ref. felekezeti iskola fentartására vonatkozólag hozott határozatát tudomásul véve kijelenti, hogy nevezett egyház ajánlatát csakis a hitközség tanügyének az egyházmegye által jólismert rendezetlen állapotára való tekintettel fogadta el. Felkéri azonban egyh. megyei közgyűlésünket, hasson oda, hogy a mikolai ev. ref. egyház tantermét a követelményeknek megfelelően hozassa rendbe, gondoskodják, hogy a tanító fizetését rendesen megkapja, mert ellen esetben kénytelen lenne a közig. bizottság az iskola fentartó ellen a törvény szigorát alkalmazni.

Egyházmegyei közgyűlésünk a közigazgatási bizottság határozatát megnyugtató tudomásul véve, szigoruan s felelősségterhe alatt utasítja a mikolai egyház előljáróságát, hogy iskolai tantermét — ha még eddig meg nem történt volna — a követelményeknek megfelelően hozassa rendbe és lelkiismeretes pontossággal gondoskodják, hogy a tanító fizetését

rendesen s a törvényes időben megkapja, s általában minden szükségset a tanügy előmozdítására s a felekezeti iskola fenmaradásának biztosítására — egész buzgalommal és aldozatkész hű gondoskodással meg tenni tartsa szoros kötelességének.

99. sz. A nagybányai egyház beterjesztett presbyteri és közgyűlési jegyzőkönyvi határozatai alapján az iránt kérelmez, hogy a lelkészi díjlevél azon tételét, melyet a régi temetőn levő kaszáló természetbeni használata képez, pénzértékre változtathassa s évi 50 forintban állapíthassa, illetve válthassa meg, mely biztosabb mint a rét természetbeni jövedelme.

Szabályaink értelmében, annak megbirálása végett, hogy az 50 frt váltság ár által megfelelő értékben van-e kárpótolva a kaszáló természetbeni jövedelme?, a helyszínére egy bizottság küldetik ki. A bizottság tagjainak kijelölésére espres ur felkéretik s egyszersmind felhatalmaztatik, hogy, ha a bizottság a váltság összeget megfelelőnek ítélendi, a lelkész választásra a díjlevelet ezen módosítással erősítse meg.

100. A Szinérváraljai egyház beterjesztett szabályszerű jegyzőkönyvei kapcsán az iránt kérelmez, hogy a szinérváraljai 361 sz. tkj. könyvben 512 hrsz. a. bejegyzett mintegy 6 vékásnyi házastelket Vári Sándor és neje Szatmári Zsuzsanna tulajdonosoktól 500 frtéért abból az okból megvehesse, mivel e telek a múlt évben az egyház által vásárolt gr. Teleky féle birtoktestnek kiegészítő részét képezvén, annak értékét a vételáron felüli arányban emeli. A vételárba az egyház a szőlő dézsma váltsági tőke 390 frtját, továbbá a Kávásy Sándornak eladott „maradvány föld“ árát 100 frtot, összesen 490 frtot jelöli ki, megtoldva az egyház közjövedelméből 10 frttal.

A helyszíni szemlével megbízott küldöttség tagjai Szél György tanácsbíró és Nagy Imre urak e vételt az egyházra nézve igen előnyösnek és nagybecsűnek mondják, mennyiben ez által a közelben vett fekvősége az utca felől teljes szélességben kiegészítést nyer, a telek és rajta levő házacskaja jelenleg 33 frt bért hoz s így az érte fizetendő 500 frt vételárnak több mint 6 százalékos kamatját meghozza. Minélfogva a vételre az engedély megadását véleményezik.

A küldöttség véleménye alapján a szinérváraljai egyháznak az engedély megadatik arra, hogy a szinérváraljai 361 sz. tkj. könyvben 512 hrsz. a. bejegyzett mintegy 6 vékásnyi házastelket Vári Sándor és neje Szatmári Zsuzsán-

nától 500 frt vételárért örökáron megvehesse s a vételárba a szőlő dézsma váltásági tőke 390 frtját és a Kávásy Sándornak eladott „maradvány föld“ árát 100 frtot felhasználhassa.

Ez adás vételi ügy felsőbb jóváhagyás és megerősítés végett a főtiszteletű egyházkerületre felterjesztetni határoztatik.

101. sz. Kócsi Péter lelkész a nagyhodosi egyház nevében azon kérelemmel járult volt esperes urhoz, hogy, miután nevezett egyháznak torony építésből még fenn levő 223 frt adóssága a hitelező által hirtelen felmondattott, ennek kifizethetése végett engedje meg, hogy a gyámintézet pénztárából ezen összeget kölcsön képen felvehesse.

Miután az engedély — az ügy sürgősségére tekintettel — esperes ur által megadatott; ezen esperesi intézkedés helybenhagyólag tudomásul vétetik.

102. sz. A 33—899. számú egyházmegyei végzéssel a nagyhodosi ev. ref. felekezeti iskola építésre, a polgári község által tett ajánlat biztosítása céljából kiküldött bizottság beterjeszti véleményes jelentését.

A bizottság véleménye alapján utasittatik a n.-hodosi egyház előjárósága, hogy a községi képviselő testület azon határozatának, melyben a nyerendő 1200 frt tőkesegély törlesztésére a legelő fogásból az u. n. egy kisebb szege 32 évre lekötötte, a vármegyei hatóságnál leendő jóváhagyását kieszaközölni igyekezzék, illetve ez irányban a községi képviselő testületnél járjon közbe.

103. sz. Az egrii ev. ref. egyház szabályszerű presbyteri és közgyűlési határozatainak melléklésével bemutat egy „örök eladási szerződést“, melynek értelmében az egrii 19 sz. telekjegyzőkönyvben 23 hrsz. a. foglalt s Weisz Izsák és Jungreiszi Pepi szatmári lakosok tulajdonát képező házastelket nevezett tulajdonosoktól 1500 frtéért megvásárolta azon okból, mert csak e vétel folytán állithat második iskolát, melyre a tanfelügyelőség által sürgetőleg kötelezve van, melyet ha az egyház azonnal fel nem állit, a tanfelügyelő „török szakad“ felállittatja a községi iskolát s ez esetben a felekezeti iskola megszűnik. Egyszersmind előadván, miszerint a vételért, tekintettel arra, hogy más biztos vevő miatt csak a rögtöni fizetés mellett biztosithatta ma-

gának az egyház e házastelket ki is fizette. Kéri azért e vétel jóváhagyását s a bemutatott szerződés megerősítését.

Ez ügyben a helyszíni vizsgálatnál megbízott küldöttség tagjai jelentik, hogy a vétel az egyházra nézve a fenti okon kívül azért is előnyös, mert a telek a mostani iskola mellett a központon van, a rajta levő ház kevés átalakítással teljesen alkalmas iskolának és tanító laknak s az udvar és kert is megfelelő, minélfogva a vétel jóváhagyását véleményezik.

A küldöttség véleménye elfogadtatván, egyházmegyei közgyűlésünk a vételt jóváhagyja, a bemutatott szerződést megerősítve megengedi, hogy az egrii egyház az egrii 19 számú tkjkönyvben 23 hrsz. a. foglalt s Weisz Izsák és Jungreisz Pepi szatmári lakosok tulajdonát képező házastelket 1500 frtéért iskola és tanítói laknak megvehesse, illetve telekkönyvileg nevére irathassa.

Ez adásvételi ügy felsőbb jóváhagyás és megerősítés végett a főt. egyházkerületi közgyűlésre felterjesztetni határoztatik.

104. sz. Papólczy Károly szatmárhegyi lelkész beterjeszti egyházmegyei közgyűlésünkhöz Szatmár sz. kir. város törvényhatósági bizottsági gyűlésének 88/899. sz. a. az elemi iskolák államosítására vonatkozólag hozott határozatát.

Egyházmegyei közgyűlésünk ezen határozatot tudomásul veszi. De egyszersmind tisztelettel megkeresi Szatmár város törvényhatósági bizottsági gyűlését oly végből, hogy tekintettel arra, miszerint a szatmárhegyi ev. ref. egyházban a kántori teendőket eddig is az egyháztagok községi pótdókjából a város által fizetett kántor-tanító teljesítette; tekintettel továbbá arra, miszerint az iskolák államosításával ezen pótdó nem szűnik meg, hanem a közoktatási kormánynak felajánlott 50000 koronában tovább is fizettetik a polgarok, illetve egyháztagok által; nehogy a szatmárhegyi hivek ezen pótdó, — mint egyházi czélokat is szolgáló adón kívül esetleg kántori díj czímen újabb egyházi adóval terheltessenek, a jövőben: méltóztassék a nemes város hatósága a szatmárhegyi ev. ref. kántori fizetést a hivek eddigi és ezután is fenmaradó fizetési kötelezettségének alapján biztosítani.

105. sz. Szabó Károly s.-ujlaki lelkész jelenti, hogy a templom átalakítással még most sincsenek egészen rendben. Még hátra van a

belső felszerelés, mely ha elészülhet, templomuk egyike lessz a legdiszesebbeknek. Daczára, hogy a templom megújítása körülbelöl 1800 forintba kerül: sem kivetést nem tettek, sem adósságot nem csináltak. Mert a jó Isten igyekezetüket megáldotta; mintegy ötfélszáz értékű buza, gabona és zabterméssel jutalmazván szántó-vetői buzgalmukat és munkásságukat.

Ezen jelentés öröndetes tudomásul vétetik s további munkálkodásukra is az Isten áldását kéri egyházmegyénk.

106. sz. Több esperesileg kiküldöttek jelentik esperes urnak, hogy egy vagy más ok miatt nem jelenhettek meg küldetésök helyén, az állami iskolai ev. ref. vallásu növendékek vallástani vizsgáján. Gergely Károly jelenti, hogy M-Tótfaluban jelen lévén a vallástani vizsgán, a lelkész tanítása eredményét a körülményekhez viszonyítva általában jónak találta. Udvariból pedig Bodnár János és Szeőke Barna küldött urak jelentik, hogy Hajdu Albert lelkész kitünő szorgalommal oktatta a gyermekeket a vallástudományra és éneklésre.

Örömmel győződött meg egyházmegyei közgyűlésünk e jelentésekből, mint szinte az egyházlátogatók jelentéseiből is arról, hogy lelkészeink önzetlenül és buzgón teljesítik az állami elemi népiskolában vallástanítói tisztöket s lehetőleg igyekeznek kipótolni azt a hiányt, a mit az egészben a vallásos neveléstől át nem hatott felekezet nélküli iskolai tanítás idéz elő. Továbbra is hasonló buzgóságra kérve őket: a jelentéseket tudomásul veszi s levéltárba tétetni rendeli.

107. sz. Papólczy Károly szatmárhegyi és Nagy Elek kis-paládi lelkészek betérjesztették volt esperes urhoz a tavaszi gyűlésről történt elmaradásuk okát.

Miután Papólczy Károly elmaradását temetési hivatalos elfoglaltságával kellőleg indokolta: a birság fizetése alól felmentetik. Ellenben Nagy Elek k.-paládi lelkész a 2 frt fizetésében elmarasztaltatik, mert azon mentsége, hogy „nem vólt kedve a gyűlésre menni“: elfogadhatónak nem találtatott.

108. sz. Szél György av.-ujvérosi, Ferenczy Imre krassói és Papólczy Károly szatmárhegyi lelkészek betérjesztik az általok gondozott missiói körökben végzett munkálkodásukról jelentéseket.

A jelentések tudomásul vétetvén, a főt. egyházkerületi közgyűlés missióügyi bizottságához felterjesztetni rendeltetnek.

Egyuttal teljes tisztelettel felkéri egyházmegyei közgyűlésük a főt. egyházkerületi missióügyi bizottságot, miszerint

tekintettel azon nagyfontosságu hitfelekezeti és nemzeti érdekre, mely a felső-falusi ev. ref. imaháznak, mint itt az oláhság kellő közepében a magyarság symbolumául és őr-tornyául szolgálendő épületnek mielőbbi felépülését sűrűsösen követeli: a felsőfalusi imaház alapjának növelésére a főt. és mélt. konventtől, a missiói pénztárból 100 frt segélyt kieszközölni kegyeskedjék.

109. sz. A Gergely Károly elhunytával megürült egyházi főjegyzői és tanácsbírói szék betöltésére nézve

a szavazás ezennel elrendeltetik oly módon, hogy a szavazatok mindkét tisztségre külön-külön íven, de egyszerre adandók be az esperes ur által kitűzendő időben. Esperes ur egyuttal felhatalmaztatik a szavazatbontó bizottság egybehívására, valamint arra, hogy a szavazás eredménytelensége esetén újabb szavazást rendeljen el mindaddig, mig általános többség nem jön létre.

110. sz. Esperes ur tudatja, hogy az egyházkerületi képviselők megbízatásának ideje lejárt s felhívja közgyűlést az új választás megejtésére.

Egyházmegyei közgyűlésünk egyházkerületi képviselőkül a szabályszerű 3 évre egyhangulag megválasztja rendes képviselőkül: Szél György lelkész s tanácsbíró, Torday Imre világi főjegyzőt és tanácsbíró, pótképviselőkül Mólnár Lajos lelkész s tanácsbíró, Helmeczy József vil. tanácsbíró és ügyészt.

III. sz. Gergely Károly elhunytával az egyházmegyei tanügyi bizottság elnöki széke és egy tagsági hely is betöltendő lévén:

A tanügyi bizottsági elnök megválasztása a tanügyi bizottságra ruháztatik, esperes ur megbízatván a választás megejtése czéljából a bizottság összehívásával.

Tanügyi bizottsági tagul Nagy Lajos felsőbányai lelkész választatik meg.

112. sz. Mólnár Lajos tanácsbíró előadja, miszerint Böszörményi Sándor vil. tanácsbíró ur előtte úgy nyilatkozott, hogy miután betegsége miatt nem jelenhetett meg már több ízben egyházmegyei közgyűlésünkön, azt hiszi, hogy az egyházmegyei közgyűlés talán várja az ő lemondását.

Egyházmegyei közgyűlésünk teljes határozottsággal kijelenti, hogy nemcsak nem várja említett tanácsbíró ur le-

mondását, de hálás elismeréssel van irányában azokért a becses és értékes szolgálatokért, melyeket mint a számoltató szék és az építettő bizottság tagja — betegsége daczára is — egész buzgalommal és odaadással teljesít egyházmegyénknek. Midőn azért egész bizalommal kéri őt munkásságának folytatására s dicsekedéssel látja továbbra is tanácsbírói székében: egyuttal kéri az egek urát, hogy egészségét teljesen visszadva, minél előbb részt vehessen — szive óhajta szerint is — tanácskozásainkon.

113. sz. Az időszaki tanács tagjaiul

megválasztattak: Szél György, Sátor Dávid, Helmeczy József rendes, Balogh István, Mólnár Lajos, Torday Imre póttagoknak.

114. sz. Olvastatott a nagybányai ev. ref. egyház előljáróságának kérelme Nagybánya városában az állam által fentartott főgymnasium kebelében, az ev. ref. vallásu tanulók vallásoktatása czéljából egy rendes tanári állásnak államköltségen leendő rendszeresítése iránt, ezen kérelmet a méltóságos és főtiszteletű egyházkerület utján a méltóságos conventhez pártolólág felterjeszteni kéri.

A beterjesztett kérelmet, mint méltányos és indokaiban igazságot, közgyűlésünk általános helyesléssel fogadja, s a főtiszteletű és mélt. egyházkerület közgyűlése utján a méltóságos conventhez teljes tisztelettel felterjeszti, kérvén annak kegyes figyelembe vételét és méltánylását.

115. sz. A kiskólesi ev. ref. egyház beterjeszti az építendő új iskolának az építettő bizottság által átvizsgált és helyben hagyott tervrajzát és költségvetését s kéri az építkezésre az engedély megadását.

Az építkezésre a helybenhagyott tervrajz és költségvetés alapján az engedély megadatik.

116. sz. Olvastatott az egyházmegyei számoltató széknek az egyh. megyei közpénztárnok számadásának megvizsgálásáról felvett következő jegyzőkönyvi száma:

„Az 1898. évi számadás szerint:

az egyházkerületet illető pénzekből:

bevétel	690 frt 10 kr.
kiadás	581 frt 44 kr.
maradvány	108 frt 66 kr.

az egyházmegyét illető pénzekből:

bevétel	1935 frt 89 kr.
kiadás	1511 frt 65 kr.
maradvány	424 frt 24 kr.
a két czimen tehát maradvány . .	532 frt 90 kr.
vagyoni állapot tőkésítve . .	3899 frt 93 kr.
hátralék	334 frt 04 kr.
letét	223 frt 84 kr.
pénztármaradvány . .	532 frt 90 kr.

összes vagyoni állapot a letétén kívül 4766 frt 87 kr.

A számadás tételről tételre megvizsgáltatván, helyesnek találattott, a felmentés pénztárnoknak a szokott fentartással megadatni javasoltatik.

Kelt Pettyén, 1899. szept. 12.

Vajda Mihály,
felkért jegyző.

Böszörményi Sándor biz. elnök.
Kálmán Sándor biz. tag.

Egyházmegyei közgyűlésünk a felolvasott számadást jóváhagyólag tudomásul vevén, Mólnár Lajos közpénztárnokot a számadás terhe alól — elismerésének kifejezése mellett — a szokott fentartással felmenti.

117. sz. Olvastatott a könyvtári számadás megvizsgálásával foglalkozott számoltató szék következő jegyzőkönyvi száma:

2. sz. A könyvtári számadás szerint:

Mult 1897. évi pénztári maradvány	41 frt 27 kr.
1898. évi bevétel részvénydíjakból és adományokból	48 frt 49 kr.
Összes bevétel	89 frt 76 kr.
1898-ik évi kiadás könyvek vételére	26 frt 78 kr.
" " " " " kötésére	15 frt 20 kr.
összes kiadás	41 frt 98 kr.
Pénztár maradvány	47 frt 78 kr.
Hátralék követelés	27 frt 85 kr.
Pénztári állomány a hátralékkal	75 frt 63 kr.

A számadás tételről tételre átnézetvén, azt helyesnek, nyugtákkal igazoltnak találtuk, minélfogva SátorDávid könyvtárnok urat a felelősség terhe alól a szokott fentartással felmentendőnek véleményezzük.

Kelt Pettyén, 1899. jun. 8.

Böszörményi Sándor, Kálmán Sándor, Vajda Mihály felkért jegyző.

Egyházmegyei közgyűlésünk a könyvtári számadást helybenhagyólag tudomásul véve, Sátor Dávid könyvtárnokot a felelősség terhe alól, elismerésének kifejezése mellett, a szokott fenntartással felmenti.

118. sz. Kató Béla amaczi lelkész és egyházmegyei iskola körlátogató, hivatkozva arra, hogy, miután a tavaszi évszakban, midőn az első félévi vizsgák felvételére kellene mennie, Amacz vidékén rendszerint járhatatlanok az utak és látogató társa tőle messze, a kör másik szélén lakik s a vele való levélbeli érintkezés is 10—14 napba kerül, hogy ezek miatt a vizsgákon meg nem jelenhetése folytán a körlátogatóságok felállításával célba vett ellenőrködés hátrányt ne szenvedjen, körlátogató tisztéről lemond s kéri egyházmegyei közgyűlésünk által lemondását elfogadtatni.

Kató Béla lemondása, tekintettel az általa felhozott okra, sajnálattal elfogadtatik s helyette a tanügyi bizottság tagjával s egyszersmind körlátogatóul Ferenczy Imre krassói lelkész választatik meg.

119. sz. Papólczy Károly felügyelő lelkész beterjeszti az erdődi ev. ref. fiókegyház vagyonáról szóló számadást az 1899-dik évről.

A számadás megvizsgálása s általában az erdődi fiókegyház vagyonának számba vétele végett, a helyszínére Helmeczy József tanácsbíró-ügyész és Papólczy Zoltán lelkész urak kiküldetnek, jelentésök bevértván.

120. sz. Hadady Gedeon mikolai lakos bemutatja a szatmárnémeti kir. jbiróság, mint bünyfenítő bíróságnak végzését, mely szerint Király Gyula mikolai lelkész az ellene folyamatba tett becsületsértés vétsége miatti bünygyben tőle bünbánólag bocsánatot kért és a költségek megfizetésére magát kötelezte, minek következtében a tovább eljárás beszüntetett.

Bár ezen előterjesztés a közgyűlés keretébe nem tartozik, mindazonáltal azon sajnós körülmény, hogy ily fajta ügy a lelkészi karban előfordul, végeredményében tudomásul vétetik.

121. sz. A jegyzőkönyv hitelesítésével

Szél György, Sátor Dávid Helmeczy József és a jegyzők megibztatnak.

122. sz. A tárgysorozat kimerítettén

Elnökség a gyűlés tagjainak szives érdeklődését megköszönve, — az elnökség iránt hangoztatott jókívánatok nyilvánítása közben a közgyűlést berekeszti.

Közigazgatási bírósági ügyek.

123. sz. A batizi egyház előjárósága Szobonya József volt lelkészét, miután két évet az egyház kebelében nem szolgált, az oda költöztetési költségek fele részének megfizetésére köteleztetni kéri.

Az előjáróság kérelme jogos és méltányos lévén, Szobonya József jelenleg jármű lelkész és lakos az egyházi törvények 227. §-a 2. pontja értelmében 14 frt költöztetési költségnek jelen végzés jogerőre emelkedése után 8 nap alatti megfizetésére köteleztetik, ezen fizetési meghagyás részére kézbesítettni határoztatik,

mert az előjáróság hivatalos jelentése szerint nevezett lelkész a batizi egyház kötelékében két évet nem szolgált, már is más egyházba távozott el;

továbbá az elköltöztetés 30 klmtr távolságról történvén 7 fuvarral, egy fuvarnak két napi díja 4 frtban állapítatik meg, melynek fele részében 14 frtban nevezett lelkész elmarasztalendő volt.

124. sz. A józsefházai egyház előjárósága Tóth Sándor volt gondnoknak a kőfuvarozás és faeladásból felmerült hűtlen kezelése ellen jelentést tesz, s a kárösszegnek peres uton leendő behajtására nézve engedélyt kér.

Mielőtt a költséges peres eljárás folyamatba tétele tárgyában határozat hozatnék, az ügyiratok véleményezés végett az egyházm. tiszti ügyészének oly felhívással és utasítással adatnak ki, hogy az esetben, ha a követelésnek peres utoni behajtását célra vezetőnek találná, az egyház érdekének megvédésére, az előjáróság kérelméhez képest, a szükséges lépéseket tegye meg.

Miről az egyház előjárósága és ügyész értesítettnek.

125. sz. Illyés János nagy-hodosi lakos felebbezése Király Gyula mikolai lelkész által elkövetett becsületsértés és rágalmazás ügyében kelt t. évi 562. számú esperesi határozat ellen.

A felebbezés alapjául szolgáló sérelmes határozat nem lévén csatolva, ezen alaki okból is,

de meg ezen állítólag becsületsértést és rágalmazást tartalmazó panasz elbírálása a kir. jbiróság, illetve a kir. tvszék hatásköréhez tartozik.

ennélfogva sem a panasz, sem a felebbezés ez uton érdemleges elbírálás tárgyát nem képezheti s a magánlevél visszaadása mellett panaszló a polgári törvénykezés rendes útjára utasittatik.

126. sz. Molnár Lajos tanácsbíró kiküldött a f. évi 47. kgy. sz. alatt kelt megbízatása folytán Török Károly tiszta-berki tanító tanítói illetményének, illetve követelése hátralékának felszámolása és megállapítása tárgyában a helyszini tárgyalásról kimerítő jelentését beterjeszti.

A jelentés tudomásul vétetik s tárgyalás alapjául elfogadtatik, s annak szellemében következő intézkedések tétetnek:

1-ör. Az igazság és méltányosság elvéből kiindulva, a tanító járandóságát képező termények ára átlagban következőleg állapittatik meg:

a.) egy véka buza ára . . . 2 frt — kr.

b.) egy véka tengeri „ . . . 1 frt 20 kr.

c.) „ „ zab ára . . . — frt 50 kr

ezen árak figyelembe vétele mellett felhivatik Török Károly tanító, hogy fizetésének hátralékát a megszabott árakhoz viszonyítva, minden egyes adós megnevezésével, kimutatásba foglalva tüntesse föl, ezen kimutatást 30 nap alatt az egyház előljáróságának behajtás végett adja át,

az előljáróságnak felelőssége kimondása mellett kötelességévé tétetik, hogy a kitüntetett hátralékot sürgősen hajtassa be, mert mulasztás vagy hanyag eljárás esetén az egész követelés az előljáróság ellen fog érvényesítettetni.

Fórizs József gondnok utasittatik, hogy a tanító javadalmazásából jogtalanul magánál tartott 7 frt 25 krt a tanítónak nyugta ellenében a további következmények terhe alatt 48 óra alatt fizesse ki.

Ugyan ő az előljárósággal együtt felhivatik, hogy tegyenek jelentést arról, miért távozott el eredménytelenül a községből a szolgabírói végrehajtó, s ezen eredménytelen eljárással szemben mi ezimen fizettetett a végrehajtónak 27 frt eljárási díj? mivel, ha eljárását az előljáróság igazolni és

indokolni nem tudná, ezen 27 frt költség ellenök törvényes uton is érvényesíttetni fog.

Végül a Tiszta-Berken nem lakó, folyton változó családokra a tanító által kiírt egyházi adó, a mennyiben az tényleg bevehetetlen, leiratni határoztatik.

Miről egyház előjárósága tudomás és alkalmazkodás végett értesíttetik.

127. sz. Sipos Károly, Tóth Sándor, Tóth György józsefházai lakosok és több társuk panasza Bagoly Albert tanító magaviselete és Szabó József felügyelő lelkész eljárása ellen.

A benyújtott panasz vizsgálat tárgyává tétetvén, a vizsgálat fogantatásával Sátor Dávid, Torday Imre egyházmegyei tanácsbírák megbizatnak.

Panaszlok felhivatnak, hogy a vizsgálati költségek fedezésére 50 frtot az esperesi hivatalhoz 15 nap alatt terjesszenek be.

128. sz. Petyke Pál kis-hodosi volt tanító, jelenleg tur-terebesi lakos kérelme Kis-Hodos községben töltött tanítói működése alkalmából esedékessé vált földhaszonbér kárpótlás kiutalása és az egy hónapi többleti szolgálati időre járó fizetésének kiadása iránt.

Jelen kérelem oly felhívással adatik ki a kis-hodosi egyház előjáróságának, hogy felvilágosító és kimerítő jelentését további intézkedés végett közvetlen a nt. esperesi hivatalhoz terjessze be.

129. sz. Az uszkai egyház előjárósága hivatalosan jelenti, hogy Kardos Pál egyháztag az esperesi meghagyásnak eleget tett, az őt terhelő 76 frt 72 krt készpénzben befizette, számadásai az egyház közgyűlése által megvizsgáltatván, jóvá hagyattak, s részére a felmentvény meg is adatott. Ugyanők Molnár Lajos tanácsbíró, esperesi kiküldött aggályaira nézve kijelentik, hogy az egyház pénztárából az egyes egyháztagok által kölesön birt összegekről kiállított váltók teljes jóhítelű kezesekkel vannak ellátva.

A beadott számadás az előjáróságnak visszaadatik azon utasítással, hogy a számadást egészítse ki s tüntesse fel, hogy Kardos Pál az előző pénzkezelőtől mennyi pénzt vett át, ezt igazolják az előző pénzkezelő elősmervényével; tüntessék ki, hogy a beszedett kamatok kiktől s milyen összegben folytak be s ki volt hátralékos; s tüntessék fel, hogy mennyi tőkéjük van s kiknél mennyi kamatra van elhelyezve.

130. sz. A rozsályi egyház előljárósága Rátonyi Ákosné szül. Maróthy Margit kökönyösi lakos külbirtokos egyházi adó hátralékának behajtása iránt intézkedést kér.

Miután a hivatalos jelentés tanúsítása szerint előnevezett külbirtokos urnő egyházi adó hátralékának befizetésére már három ízben lett az illetékes előljáróság által felhiva, dacára ezen figyelmes eljárásnak, köteletségének eleget nem tett, miért is az egyh. törv. 247. §. b pontja értelmében, mint fizető köteles ellen, a közig. végrehajtás alkalmazása kimondatik, s annak fogatosítása végett az egyh. törv. 5. §. alapján a halmi főszolgabíróság megkerestetni határoztatik az iránt, hogy adós Ráthonyi Ákosné szül. Maróthy Margit urnő ellen 3 véka buza értékét, 6 frt 60 krt behajtani s a rozsályi egyház előljáróságának megküldeni méltóztassék.

131. sz. Az udvarii egyház előljáróságának kérelme a tanítói földek megművelési költségeivel hátralékos birtokosok ellen a közig. végrehajtás alkalmazása iránt.

Az udvarii egyház tanácsa által megállapított jogerős költségvetésből Szeőke Kálmán, Pap Gyula, Madarasy Zoltán, Kölesey Zsigmond birtokos urak személyenként 3 – 3 frt fizetésére lévén kötelesek, miután fizetési kötelezettségüknek többszöri felhívás dacára eleget nem tettek, ellenök a közig. végrehajtás alkalmazása kimondatik, s annak fogatba vételére az egyh. törv. 5. §-a értelmében a szatmári főszbírói hivatal megkerestetni határoztatik, oly kérelemmel, hogy Szeőke Kálmán, Pap Gyula, Madarasy Zoltán, Kölesey Zsigmond udvari birtokos uraktól fejenként 3 – 3 frtot bevenni s ezen összeget az illetékes egyház előljáróságának megküldeni méltóztassék, miről az egyház előljárósága is értesítettik.

132. sz. Baló András magosligeti tanító bérhátraléka behajtása iránti kérelmét beterjeszti

Ezen kérelem az egyház előljáróságának feleletre s a leszámolás eszközése végett kiadatik oly utasítással, hogy jelentését 30 nap alatt az esperesi hivatalhoz terjessze be.

133. sz. Papp Miklós mikolai lakos presbyter az ideiglenes gondnokká történt kinevezése ellen felelbe.

Esperes unak tudomásvétel végett azzal adatik ki, hogy gondnok választás iránt intézkedjék s a törvény szigorát alkalmazza.

Fegyelmi bírósági ügyek.

A Nagy Károly vámfalusi lelkész elleni ügyben a bíróság következőleg alakult meg:

Elnök: Bencsik István esperes; szavazó bírák: Balogh István, Szél György, Mólnár Lajos, Sátor Dávid, Böszörményi Zsigmond; előadó Torday Imre; ügyész Helmecezy József. Jegyző Szabó József.

134. sz. Olvastatott az egyházmegye 1899. évi ápr. 25—26-án tartott közgyűlésének 29. sz. jkvi kivonata Váradi György és 25 társa vámfalusi lakosok által Nagy Károly ottani lelkész ellen emelt panaszos ügyben, mely szerint a benyújtott panasz a fegyelmi eljárás tárgyát képezvén, azt érdemleges elbírálás végett a fegyelmi bírósághoz átteszti.

A panasz az egyh. törv. 404. §-a 1. pontja értelmében elévülés czimén visszautasítatik s tárgyalás alapjául el nem fogadtatik.

A mikolai templomépítési alap kiutalásába befolyt presbyterek elleni ügyben a bíróság következőleg alakult meg:

Elnök: gróf Dégenfeld Sándor gondnok; szavazó bírák: Balogh István, Szél György, Sátor Dávid, Böszörményi Zsigmond; előadó: Torday Imre; ügyész Helmecezy József. Jegyző: Szabó József.

135. sz. Tárgyalás alá vétetett Csáki József, Pap József, Pap Miklós, Pap Zsigmond mikolai lakosok együttes, továbbá Bogdán Lőrincz mikolai lakos egyháztag külön felebbezése, a főt. és mélt. egyházkerületi elnökség által, a mikolai egyház presbyterei ellen folyamatba tett fegyelmi ügyben delegált kis-peleskei egyház fegyelmi bíróságának 1899. évi aug. hó 13-án Mikolában, a 387 frt 54 és $\frac{1}{1}$ kr. templomépítési alap kiutalásába befolyt Balog Zsigmond és társai presbytereket elmarasztaló határozata ellen.

Bíróságunk mint felebbviteli hatóság az ügyiratok felolvasása, s az előadói vélemény meghallgatása után zárt ülésben a következőleg

Ítélt:

Az eljáró delegált fegyelmi bíróság ítélete indokainál fogva és még azért is helybe hagyatik, mert a panaszlók által felebbezésökben előterjesztett azon indok, hogy velők

a panasz közölve nem lett, az iratoknál levő, sajátkezűleg aláírt s egyenesen főt. és mélt. Kiss Áron püspök urhoz intézett levelökkel van megezáfolva és mert a lelkész és vele a gondnok ellen is a fegyelmi eljárás elrendelve lett.

A 80—90, 93 - 113, 115 --119, 121—122, 134—135. számokat jegyzette Szabó József.

A 114, 120, 123—133. számokat Torday Imre.

A 91, 92. számokat Sátor Dávid.

Hitelesítettük:

Szinér-Váralján, 1899. okt. 5.

Szabó József
aljegyző.

Szél György.
Sátor Dávid.

TÁRGYMUTATÓ.

- Jelenlevők névsora.
Gyűlés megnyitása.
80. sz. Jelen és távol levők igazolása.
81. sz. Gergely Károly emlékezete.
82. sz. Nagybányai egyház köszönete az egyh. megye részvétéért.
83. sz. Gergely Károly síremléke.
84. sz. Egyházak anyagi és szellemi állapota. A t.-berki és mikolai díj-hátralékok ügye.
85. sz. Szél György és Sátor Dávid látogatási jelentése.
86. sz. Molnár Lajos és Szabó József látogatási jelentése Sifner Lajos méhteleki tanítóról.
87. sz. Belhivatalnoki változások.
88. sz. Gróf Vay Gábor ajándéka a vámfalusi egyháznak.
89. sz. Felsőbányai missiói káplánság ügye.
90. sz. Gyámsegélyt nem fizető egyházak.
91. sz. Józsefházai egyház felebbezése a lelkész választást elrendelő egyházmegyei határozat ellen.
92. sz. Szabó József lemond a józsefházai felügyeletről.
93. sz. Közalapi és fizetés pótló állam segélyérti kérvények.
94. sz. Ref. segély egylethez folyamodók.
95. sz. Rendkívüli államsegélyért folyamodók.
96. sz. Balajthy Károly a csekély fizetésű lelkészek részére tökésett állam segélyért folyamodik.
97. sz. Apai egyház tagjaira 600 frtot vet ki torony javításra.
98. sz. Mikolai iskola ügyben közigazgatási bizottsági határozat.
99. sz. Nagy-bányai lelkészi temetői kaszálló megváltása.
100. sz. Színerváraljai telek vásárlás.
101. sz. Nagy-Hodosi kölesön felvétel.
102. sz. Nagy-Hodosi iskola építési ajánlat ügyében küldöttségi jelentés.
103. sz. Egrii iskola telek vétel.
104. sz. Szatmárhegyi iskola államosítása ügyébeni határozat.
105. sz. S.-Ujlaki templom építéséről jelentés.
106. sz. Állami iskolai vallástani vizsgákról jelentés.
107. sz. Papoleczy Károly és Nagy Elek gyűlésről elmaradásuk okát jelentik.
108. sz. Missiói jelentések.
109. sz. Főjegyző és tanácsbíróra szavazás elrendelése.

110. sz. Egyházkerületi képviselők választása.
111. sz. Tanügyi bizottsági elnök választása iránti intézkedés és Nagy Lajos tanügyi biz. taggá választása.
112. sz. Böszörményi Sándor tanács bíró ur iránti bizalom nyilvánítás.
113. sz. Időszaki tanács tagjai megválasztatnak.
114. sz. Nagy-bányai főgimnáziumban vallástanári állás szervezése.
115. sz. Kis-Kolcsi iskola építés.
116. sz. Közpénztárnoki számadás.
117. sz. Könyvtárnoki számadás.
118. sz. Kató Béla lemondása az iskolai körlátogatóságról s Ferenczy Imre megválasztása.
119. sz. Erdődi számadás megvizsgálása iránti intézkedés.
120. sz. Hadady Gedeon jelentése Király Gyula elleni peréről.
121. sz. Jegyzőkönyv hitelesítő bizottság kiküldése.
122. sz. Gyűlés berekesztése.

Közigazgatási bírósági ügyek.

123. sz. Batizi egyház Szobonya József elleni költöztetési költség visszatérítése iránti követelése.
124. sz. Józsefházai egyház tanács Tóth Sándor volt gondnok elleni perindítási szándéka ügyében határozat.
125. sz. Ilyés János n.-hodosi lakos felebbezése Király Gyula mikolai lelkész rágalmozási és becsület sértési ügyében kelt esperesi határozat ellen.
126. sz. Török Károly tiszta-berki tanító fizetés hátralék ügye.
127. sz. Bagoly Albert józsefházai tanító elleni vádak s Szabó József f. ü. lelkész eljárását kifogásoló panaszos ügy.
128. sz. Petyke Pál volt kis-hodosi tanító föld haszonbér kárpótlás iránti követelése.
129. sz. Kardos Pál uszkai volt pénzkezelő számadása.
130. sz. Rozsályi egyház egyh. adó iránti követelése Ráthonyi Ákosné ellen.
131. sz. Udvari egyház tanítói földmívelési költség iránti követelése több egyház tagok ellen.
132. sz. Baló András magos-ligeti tanító tanítói díj követelése.
133. sz. Pap Miklós mikolai lakos gondnokká történt kineveztetése ellen kérvényez.

Fegyelmi ügyek.

134. sz. Nagy Károly vámfalusi lelkész elleni régi vádak elévültek.
135. sz. Csáki József és társai mikolai lakosok felebbezése a mikolai templom építési alap megtérítését az illető presbiterek terhére kimondó kispeleskei delegált bíróság ítélete ellen.
Jegyzőkönyv hitelesítése.
-

